(THE WORKERS' WORD)
The Lithuanian Workers' Weekly, Published by the "Darbininkų Žodis" Publishing Association, 184 Spadina Ave., Box 31, Toronto, Ont., Canada

DARBININKŲ ŽODIS

VISŲ ŠALIŲ PROLETARAI, VIENYKITĖS

SUBSCRIPTION RATES:
In Canada and Great Britain: One Year $2.00; 6 Months $1.00.
In All Other Countries: One Year $2.50; 6 Months $1.25. Single Cp. 5 c.

. 25 (124) KETVITADIENIS, BIRŽELIO (JUNE) 18, 1936, TORONTO, ONTARIO METAI V

KANADOS LIET. KONGRESAS IVYKS RUGP. 1 IR 2

Hepburnas Sutiko Skirti $25,000 Namams Statyt

Būsią Paskirta Daugiau, Jei Šis Eksperimentas Gerai Nusiseksiąs

Didelis Toronto Priemiesčių Bedarbių Laimėjimas

Toronto, Birželio 12.—Matyt, kad visuose Toronto priemiesčiuose bedarbiai ir bendr- visa liaudis nuolatos reika- ja sugriauti senas lušnas, o vieton statyti naujus namus, d parūpinti tinkamų namų ir rbo del bedarbių, Hepburnas siko paskirti $25,000 namų tybai Toronto priemiesčiuose. Nameliai būsią stotomi $1,500 rtės kiekvienas. Kol valsčiai asmenys juos nupirks ir iš- kės visą namą, namai būsią vincialės valdžios nuosavybė. o apie 17 namukų būsią pa- tyta per tą pirmą eksperi- ntą. Nežiūrint to, kad labai mažas ičius namukų, tačiau tas škia didelį bedarbių laimėji- . Tai ženklas, kad bedarbių kalavimai labai teisingi ir ga- i patenkinti. Didesnis spau- nas gali priversti imtis rim- nių žygių.

VOS NEIŠRINKO CCF ATSTOVO Į SEIMĄ

Victoria, B. C., Birželio 9.—Profesorius King Gordon, garsaus rašytojo Ralph Cornor sūnus, vos neišrinktas į federalį seimą. Konservatyvų kandidatas už jį gavo vos 97 balsais daugiau.

MANITOBOS RINKIMAI ĮVYKS LIEPOS 27 D.

Winnipeg, Birželio 13.—Manitobos provincijos premjeras, John Bracken, paskelbė, kad Manitobos seimelis (parlamentas) paleidžiamas, o nauji rinkimai įvyks liepos (July) 27 dieną.

Tas žinias išgirdus Komunistų Partija pareiškė, kad statysianti visą eilę kandidatų kaip Winnipege, taip ir kituose rinkiminiuose distriktuose.

Visi darbininkai raginami užsiregistruoti arba patikrinti, ar randasi pavardės ant rinkikų surašų.

IGRĄŽINO ANT PAŠAL- S PAVIENIUS BEDARB,

Toronto, Birželio 13.—Kadan- veik visoj Ontarijos provinci- iškyla didelės bedarbių ko- , tai Hepburnas įstruktavęs ščių valdybas, kad jos su- žintų ant pašalpos pavienius darbius, kurie negauna darbo.

Girdi, kuomet ateis javų va- nas, tuomet būsią reikalinga t 8,000 darbininkų ant far- . Tuomet bedarbiai nebegalė- pasiteisinti, kad nėra darbo.

Prie šio patvarkymo išleidimo agino York Township pavie- i bedarbiai, kurie buvo pradė- statytis savo miestą iš įvai- būdų.

NUŽUDĖ TĖVĄ, KAD NELEIDO Į FAŠISTŲ SUSIRINKIMĄ

Bruselis, Belgija, Birželio 11.—Kadangi tėvas atsisakė leisti jį į fašistų susirinkimą, sūnus sudaužė jam galvą ir tuomet nuėjo į susirinkimą. Tėvas buvo mirtinai užmuštas.

Jauno fašisto tėvas, De Valcki, buvo didelės dažymo dirbtuvės savininkas.

8,000 ŽMONIŲ HUNGARŲ LAIKRAŠČIO PIKNIKE

Niagar Falls, Ont., Birželio 11.—(ALP)—Hungarų darbininkų laikraštis Munkas surengė pikniką. Iš visos pietinės Ontarijos suvažiavo 8,000 hungarų darbininkų į laikraščio pikniką. Tuomi hungarų darbininkai išreiškė savo ištikimybę laikraščiui ir revoliuciniam judėjimui. Reikia pažymėti, kad reakcionieriai surengė kitą pikniką Wellande, kad atitraukti darbininkus nuo Munkas pikniko.

Piknike kalbėjo draugas Tim Buck, Komunistų Partijos generalis sekretorius, kuris sveikino hungarus darbininkus ir jų pastangas budavoti laikraštį, kuris šaukia darbo mases prie vienybės.

K ALBERTOS PROVIN- IJOJ IŠPILDĖ KVOTĄ

Toronto, Birželio 13.—Šian- n Daily Clarion paskelbė ga- nus rezultatus gegužės mė- į vesto vajaus. Sulyg tų da- ų, tik viena Albertos provin- kvotą išpildė. Sukėlė $1,- 1.58 arba 102.1 nuoš.

Antroj vietoj stovi Quebeco vincija su $1,151.96 arba 9 nuoš.

Trečioj vietoj stovi Pietinės tarijos distriktas su $3,106.- arba 86.3 nuoš.

Kvota buvo sukelti $12,500, o elta tik $8,609.94 arba 68.8 šimčiai.

Nors vajus pasibaigė, tačiau os provincijos ir distriktai bei anizacijos raginamos darbuo- iki kvotos bus išpildytos, nes tos sumos dienraštis negalės ilaikyti iki rudeninio vajaus.

EŠKO VIETOS KANADOJ SUPILTI KVIEČIAM

Ottawa, Birželio 11.—Kadan- Anglija negali susidaryti di- nio kviečių pertekliaus, kaip imčiai dienų, todel Kanada inti būti pasirengus koope- ti su Anglijos valdžia, jei glija nutars kviečių rezervą lidinti iki tiek, kad užtektų mėnesiams, pareiškė buvęs ikultūros ministeris. Tai vis sirengimas karui.

Šiame paveikslėlyje matyti: Quebeco provincijos seimo rūmai, buvęs premjeras Taschereau (viršuj kairėj), Maurice Duplessis konservatyvų vadas, (viršuj dešinėj), ir Paul Gouin (apačioj), opozicinių liberalų vadas.

Quebeco Provinc. Seimas Paleistas

NAUJI RINKIMAI ĮVYKS RUGPIŪČIO 15

Quebec, Birželio 11.—L. A. Taschereau, Quebeco provincijos ministerių pirmininkas, atsistatydino. Jo vietą užėmė agrikultūros ministeris Godbout. Jis sudarysiąs naują ministeriją.

Tuo pačiu laiku paleistas provincinis seimas ir paskelbti nauji rinkimai, kurie įvyksią rugpiūčio 15.

Quebeco liberalų valdžios sugriuvimo priežastį davė masių pasipiktinimas. Matydami, kad Taschereau valdžia visos provincijos žmonės piktinasi ir mobilizuojasi prieš ją Front Populaire, atsirado tokių liberalų, kurie šoko gelbėti liberalizmą ir suvertė visą reakcinį darbą ant Taschereau ir jo bendradarbių, prie to dar iškeldami valdžios parsidavimą kapitalistams.

Quebeco provincijos Komunistų Partija perspėja liaudį, kad ji nepasitikėtų naujais liberalų vadais, o stotų su Komunistų Partija ir Front Populaire. Partija šaukia kitas darbo žmonių partijas ir organizacijas į Front Populaire, kad bendromis jėgomis pastatyti kandidatus.

F. ROSE IR E. DUBE JAU NOMINUOTI KADIDATAIS

Montreal, Birželio 13.—Komunistų Partijos distriktas paskelbė, kad jau nominavęs du savo kandidatus į provincialį seimą. Draugas F. Rose būsiąs statomas St. Louis distrikte. Draugas E. Dube, St. James.

Taipgi išleisiąs atsišaukimus į CCF ir Labor Party provincinius komitetus, kad sudaryti bendrą darbo žmonių kandidatų sąrašą.

Partija nurodo, kad po naujų liberalų maska gali įsiskverbti fašistai. Todel reikia aktyviai kovoti už pravedimą progresyvių atstovų.

Front Populaire nestatysiąs savo kandidatų, kadangi susidedąs iš daugelio įvairių partijų ir organizacijų. Bet remsiąs tuos kandidatus, kurie sutiks vykdyti Front Populaire programą.

KOMUN. KONVECIJA NOMINAVO DRG. LITTERICK

Winnipeg, Biržellio 14. — Komunistų Partijos distrikto konvencija, kurioj dalyvavo 200 delegatų, nominavo draugą Litterick, Komunistų Partijos Winnipego distrikto sekretorių, kandidatu į provincialį seimą. Jis bus statomas Winnipege.

Konvencija pasižadėjo mobilizuoti mases, kad reakcionieriai būtų sumušti. Tuoj išleis atsišaukimą į CCF ir kitas darbo žmonių partijas, kad sudaryti suvienytą frontą, kad neįvyktų taip, jog vienoj vietoj būtų nominuoti du darbininkų kandidatai.

POPIEŽIUI KOMUNIZMAS NEIŠEINA IŠ GALVOS

Roma, Birželio 15. — Dviejų kardinolų išventinimo proga, popiežius vėl iškeikė komunizmą. Bet šiuo kartu jis tiešyjosi, kad dvasia šventa padedanti bažnyčiai kovoti prieš komunizmą.

Net buržuazija stebisi popiežiumi del jo tylėjimo kitais svarbiais pasauliniais klausimais.

LIBERALAI PIKTINASI SENATU

Ottawa, Birželio 13.—Daugelis liberalų, seimo atstovų, piktinasi senatu, kuris nerinktas, o tokias dideles teises turi. Kalbos eina, kad reikalinga apkarpyti jo teises. Veikiausiai tas klausimas bus pakeltas seime.

Winnipego Klokmeikeriai Dirbs Tik 5 Dienas

Winnipeg, Birželio 11.—Nuo liepos 15 arti 800 darbininkų-siuvėjų pradės dirbti tik po penkias dienas į sąvaitę, sulyg pasirašytos naujos sutarties. Taipgi pridedama algos nuo $1.50 iki $2.00 į sąvaitę.

Per penkias dienas siuvėjai, dirbantieji ploščių (cloak) industrijoj, turės išdirbti po 42 valandas.

Darbininkai skaito, kad ši sutartis yra dideliu darbininkų laimėjimu.

Žuvo Jonas Merkys Ir Kostas Ivanauskas

Edmonton, Alta.—Draugas F. Masiulis, kuris šį pavasarį su J. Merkiu ir K. Ivanausku išvažiavo plauti aukso, savo laiške praneša, kad jiems plaukiant upe jų laivelį ištiko nelaimė, ir J. Merkys ir K. Ivanauskas smarkioj upės srovėj prigėrė. Nuskendusieji lavonai ieškomi. Draugas J. Merkys buvo ALD LD Edmontono kuopos pavyzdingas narys.

Tai vis kapitalistinės sistemos aukos, darbininkai neturėdami darbo važiavo į nežinomas vietas ieškoti laimės ir statydami savo gyvybę pavojun žuvo.

Tikiu, kad draugas F. Masiulis plačiau aprašys apie tų dviejų draugų tragedišką mirtį.

Artojas

Edmonton, Birželio 13.—Cadomin apylinkėj policija ieško mainierio slavų tautybės, kuris išėjęs iš proto peršovęs tris žmones. Matomai darbo sąlygos išvarė mainierį iš proto.

PROFESORIUS FRANK SCOTT SAKO SSRS DEMOKRATIJOS KLAUSIMU PRALENKS VISĄ PASAULĮ

NAUJOS KONSTITUCIJOS ĮVEDIMAS LABAI SVARBUS KLAUSIMAS

Montreal, Birželio 13.—Sovietų Sąjunga pralenksianti visą pasaulį demokratijos klausime, sako profesorius Frank Scott.

"Įvedimas politinės demokratijos Sovietų Sąjungoj yra didelės reikšmės," pareiškė jis kalbėdamas apie naujos konstitucijos projektą. "Tas rodo, kad suplanuota draugija, paremta ant visuomenės nuosavybės, gali taip pat planuoti ir savo laisvę, kaip ir ekonominę pirmynžangą. Šios žinios nėra naujiena komunizmo studentams, nes demokratija komunistų teorijos vyriausis siekis, atsiekus beklasinės visuomenės. Stebina tik tas, kad jos priėmimas numatomas galimu tarp prie savyvaldos nepripratusių žmonių ir tokiu trumpu laiku po revoliucijos. Niekas negalėtų duoti aiškesnių prirodymų apie pasekmingumą socialistinio planingumo ir vidujinio režimo stabilizaciją. Tas įvykis padės atmušti tų žmonių pasakojimus, kurie sako, kad tarp fašizmo ir komunizmo nėra skirtumo."

Profesorius čia daug pasakė. Viena, tai kad SSRS demokratijos klausimu pralenks visą pasaulį, o antra, tai kad komunistams ne naujiena. Komunistai žino, kad įsteigus beklasę visuomenę bus panaikinta ir diktatūra.

Organizacijos ir Grupes Raginamos Rinkti Delegatus

Montrealo Lietuvių Organizacijos Rimtai Rengiasi

FRANCIJOS DARBININKAI GRĮŽTA DARBAN

Paryžius, Birželio 15.—Gavę užtikrinimą iš valdžios ir bosų, kad jų algos bus pakeltos ir darbo sąlygos pagerintos. Francijos darbininkai užleidžia fabrikus išvalymui ir tuoj grįš darban. Tik 10 streikų Paryžiuje neužbaigti, daugiausia vėliau paskelbti.

PALIUOSUOS VISUS POLITINIUS KALINIUS

Paryžius, Birželio 12.—Francijos seimas rengiasi išleisti įstatymą, kuriuomi bus amnestuoti visi politiniai kaliniai Francijos kolonijose, Indo-Chinijoj, Sirijoj ir Šiaurės Afrikoj. Taip pat ir Francijoj.

Komunistų Partijos laikraščio redaktorius, Emille Bonat, kuris buvo įkalintas ant šešių mėnesių už talpinimą raštų, iškeliančių aikštėn biaurias kareivių sąlygas armijoj, jau paleistas, nors dar neišsėdėjo viso laiko.

Amnestuojami politiniai kaliniai apima komunistus ir nacionalistus, kurie įkalinti kolonijose už kovą prieš Francijos imperializmo režimą. Komunistų yra ir Francijos kalėjimuose.

FRANCIJOS SEIMAS UŽ 40 VAL. DARBO SĄVAITĘ

Paryžius, Birželio 13.—Francijos seimas pirmuose savo posėdžiuose priėmė keletą darbininkams naudingų įstatymų.

Ketvirtadieny priėmė įstatymą, kuriuomi pripažįstama kolektyvis susitarimas tarp fabrikantų ir darbininkų; apmokamos vakacijos; ir panaikinama tarnautojų algų nukapojimas.

Šiandien priėmė įstatymą, kuriuomi įvedama Francijoj 40 valandų darbo sąvaitė. Už šį įstatyma balsavo 385 atstovai, prieš 175.

UŽ PAVOGIMĄ $1.75 TRYS METAI KALĖJIMO

Toronto, Birželio 15.—Apeliacijų teismas atmetė apeliaciją Edwardo MacDonaldo, nuteisto trims metams kalėjiman už įsiveržimą į teatrą ir paėmimą $1.75. 12 mėnesių reiks tikrai atsedėti. O jei per tą laiką jis kuomi prasikals, tai ir kitus 24 mėnesius.

"Aš manau tas žmogus pavojingas visuomenei," pareiškė teisėjas Riddell į advokato pareiškimą, kad už tokios sumos paėmimą perdaug trijų metų.

"Didžiausias pavojus," patvirtino teisėjas Henderson.

D. L. K. VYTAUTO KLIUBAS DUODA SVETAINĘ VELTUI

Kanados Lietuvių Kongreso šaukimo komitetas, po apdiskusavimo su vietiniais ir kitų kolonijų lietuviais, galutinai nustatė Kanados Lietuvių Kongresui laiką rugpiūčio (August) 1-2 d. 1936 m., Montreale. Visos Kanados lietuvių organizacijos prašomos skubiai ruoštis kongresui, diskusuoti ir daryti žygius padarymui K. L. Kongresą Lietuvos Liaudžiai ginti visapusiai sekmingu.

Delegatus Kongresan nustatyta rinkti sekančia tvarka: organizacija, susidedanti iš mažiau 25 narių, renka vieną delegatą, virš 25 ligi 50 narių renka du delegatu ir didesnės kaip 50 narių organizacijos renka nuo kiekvienų 25 narių vieną delegatą. Kanados lietuvių kolonijos, kur negyvuoja jokios organizacijos, gali taipgi siųsti delegatus nuo ten gyvenančių lietuvių išrinkdamos vieną asmenį ir duodant jam įgaliojimą su penkių lietuvių parašais. Nesirandant penkiems lietuviams galima dadalyvauti kaipo svečiais kongrese. Iš didžiulių lietuvių kolonijų kviečiami svečiai taipgi.

Montrealo Lietuviai Entuzijastiškai Remia Kongreso Šaukimą

Didžiosios Montrealo lietuvių organizacijos užgyrė ir remia kongresą. D. L. K. Vytauto Neprigulmingo Kliubo Pašelpinė Draugija iš apie 300 narių vienbalsiai užgyrė Kanados Lietuvių Kongreso šaukimą ir išrinko du atstovu, J. Vilkaitį ir M. Mašnicką, į K. L. Šaukimo Komitetą. Komitetui atsikreipus į D. L. K. Vytauto Neprig. Kliubo Direktorius, jie savo posėdyje vienbalsiai nutarė leisti Kongresui kliubo salę, neįmant jokio atlyginimo už tai. Draugės kliubietės pasisakė darbuotis delegatų priėmime ir pavaišinime.

M. L. Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija, iš apie 400 narių, vienbalsiai užgyrė K. L. Kongreso šaukimą ir jo tikslus. Prie komiteto išrinko darbuotis dar tris draugus: M. Plačenį, V. Zuperką ir V. Šipelį. Kongreso šaukimo darbo vedimui ir bendrai Lietuvos liaudies gynimo reikalams draugijos susirinkimas paaukavo iš draugijos lėšų fondo $20.00.

Aldientės savo susirinkime užgirdamos K. L. K. išrinko A. Kisielienę darbuotis su Kongreso Šaukimo Komitetu. Kongreso ir Lietuvos liaudies kovų paramai nutarė liepos mėnesį vesti tam tikslui vajų.

Šv. Kazimiero P a š a lpinės

(Pabaiga 5-tam puslapyje)

KARO LAUKO TEISMAS TEIS 20 KOMUNISTŲ; KALTINAMIEJI DOKUMENTAI ESĄ ĮTEIKTI

Kaunas, Birželio 14.—Neužilgo Lietuvos karo lauko teismas teis dvidešimtį asmenų, įtariamų prigulėjime Komunistų Partijai.

Pranešimas sako, kad kalinamieji dokumentai kaltinamiesiems jau įtekti.

Aiškus dalykas, fašistai sufabrikavo tuos dokumentus. Tą parodo bylos užtęsimas. Minimi kaltinamieji buvo areštuoti Utenos ir Ukmergės apskričiuose jau senokas laikas, bet teismas tik dabar įvyks.

Kanados lietuviai turime protestuoti ir reikalauti jų paliuosavimo. Jei nesukelsime užtektinai protestų, tai Lietuvos fašistų karo lauko teismas pasielgs su jais, kaip su pirmiau sušaudytais valstiečiais.

Rengkimės prie Kanados Lietuvių Kongreso, kur bus kalbama apie tai, kaip susimobilizuoti kovai už Lietuvos liaudies išlaisvinimą.

DARBININKŲ ŽODIS

(THE WORKERS' WORD)

Kanados lietuvių darbininkų sąvaitraštis. Leidžia "Darbininkų Žodžio" Draugija.

Prenumeratos kaina Kanadoj ir Anglijoj: metams $2.00; 6 mėnesiams $1.00. Visur kitur: metams $2.50; 6 mėnesiams $1.25. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite "Darbininkų Žodžio" vardu.

"DARBININKŲ ŽODIS"
184 Spadina Ave., Box 31, Toronto, Ont.

SENATAS — KAPITALIZMO TVIRTOVĖ

Kuomet darbininkai atsilanko pas miestų tarybas su savo reikalavimais, tai tankiai gauna atsakymą, kad jos negali to ar kito klausimo išrišti, nes ne jų rankose. Tai provincialės valdžios dalykas. Provincialė valdžia pasako, kad federalės valdžios dalykas. Bet ir federalė valdžia dar turi viršininką, kuris gali ir federalei valdžiai pasakyti, kad čia ne tavo dalykas. Tai senatas, kuris susideda iš valdžios paskirtų žmonių. Kanados senato žmonės nerenka. Bennettas į jį sukišo nemažai reakcionierių. Matydamas, kad jis gali pralaimėti rinkimus, jis pasiskubino užpildyti tuščias vietas savo pasekėjais.

Šiais metais senatas gali sulošti biaurią rolę. Jau yra žinoma, kad jis tris kartus atmetė liberalų nutarimą panaikinti 98 sekciją. Žmonių spaudžiama, liberalų valdžia kalba apie pakartojimą žygių panaikinti 98 sekciją. Bet tuo pačiu laiku manoma, kad senatas vėl nepraleis. Taip pat ir kitų įstatymų, kuriuos seimas suformulavo, senatas nepraleisiąs.

Matote, Kanados kapitalistai išsidirbę tokią valdžios sistemą, kad pilnai apsaugoti savo reikalus. Jei seiman ir patektų kiek švelnesni elementai, arba masių būtų priversti daryti naudingesnius įstatymus, tai yra dar senatas, kuris turi teises atmesti juos.

Kanados Komunistų Partija pasirengus vesti griežtą kovą prieš senatą, jei jis mėgintų atmesti 98 sekcijos panaikinimą, jeigu liberalai pasisakytų už jos panaikinimą. Tas įstatymas yra labai biaurus, atsuktas prieš darbininkų judėjimą. Jis buvo įvestas laike generalio streiko Winnipege 1919 metais. Tuo įstatymu remiantis gali žmogų suimti ir įkalinti, jei žmogus negalės prirodyti savo nekaltumo. Vadinasi, ne valdžia turi įrodyti, kad tu tą ar tą padarei, bet tu turi prirodyti, kad valdžios primetami tau kaltinimai nesutinka su teisybe. Prieš jį reikia vesti kovą remiant partijos vedamą kampaniją, kad jis būtų panaikintas.

DABAR LIBERALAI GINA FINANSIERIŲ REIKALUS

Darbininkiška spauda senai sakė, kad tarp liberalų ir konservativų nėra skirtumo. Jei vieni valdžioj, tai kiti opozicijoj, o jei kiti patenka valdžion, tai pirmieji pereina opozicijon. Bet kaip vieni, taip kiti tarnauja didžiajam kapitalui. Dabar tas paaiški.

Kada Bennetto valdžia steigė Kanados Banką, tuomet liberalai reikalavo, kad tas bankas būtų grynai valdiškas banku, kad nei vienas privatinis finansierius neturėtų jokių reikalų su tuo banku. Žinoma, Bennettas, klausydamas didžiųjų finansierių, banką padarė privatiniu. Išleido šėrų už 5,000,000 dolerių, o šėrus supirko įvairūs bankieriai.

Kuomet ėjo priešrinkiminė agitacija, liberalai vėl daug kalbėjo apie to banko nacionalizavimą. Jie žadėjo atimti jį iš privatinių rankų. Reikia pasakyti, kad banko klausimas buvo labai svarbiu klausimu tarpe įvairių žmonių sluogsnių. Pas žmones yra toks įsitikinimas, kad jei bankas būtų valdžios rankose, tai valdžia galėtų kontroliuoti finansus ir nedaleistų jiems susikoncentruoti į kelių finansierių rankas.

Bet ką dabar liberalai daro, kuomet jie valdžioje? Jie dabar nebenori nacionalizuoti banką. Jie siūlo išleisti dar 5,100,000 dolerių vertės šėrų ir visus juos supirkti. Tokiu būdu didesnė pusė šėrų būtų valdžios rankose ir tokiu būdu valdžia turėtų kontrolę ant jo. CCF atstovai, kuriems pritarė Social Credit atstovai, reikalavo atpirkti esamus šėrus iš privatinių bankierių ir tokiu būdu visai nusikratyti jų, o banką padaryti grynai visuomeniniu. Liberalai visai nesutiko su tokia propozicija.

Atsisakymas Kanados Banką nacionalizuoti sukelia pasipiktinimą ne tik CCF pasekėjuose, bet ir eilinių liberalų tarpe. Nekurie seimo atstovai viešai smerkia ministerių pirmininką, kaipo liberalų vadą, už nepildymą pažadų.

Šis atsitikimas ir visi kiti, kaip tai pašalpų kapojimas, kurį pravedė liberalų valdžia, turi parodyti, kad nereikia tikėti pažadams tokių žmonių, kurie darbo žmonėms nežinomi. Darbo žmonės turi klausyti darbo žmonių partijos balso—Komunistų Partijos.

HEPBURNAS BIJO, KAD KAPITALISTAI NEPABĖGTŲ

Kuomet Toronto miesto ir jo priemiesčių bedarbių delegacija atsilankė pas Hepburną, Ontarijos provincijos premjerą, jis delegacijai pasakė, kad jis negalįs gelbėti, kad bedarbiams pašalpa mažinama, o pavieniams visai sulaikoma. Ant turčių daugiau mokesčių dėti esą negalima, nes jie bėgą iš Ontarijos. Jis pasakė:

"Mes uždėjome mokesčius ant tų žmonių, kuriems lengviau juos pakelti, bet dabar matome, kad turtingi žmonės apleidžia provinciją. Jie vyksta į Nasau, Jamaica, Bermuda ir kitas vietas, kad pabėgti nuo mokesčių, ir mes nagalime nieko daryti."

Toks pasiteisinimas tai nepasiteisinimas. Turčiai su savim turtų nesinešioja. Fabrikai palieka Ontarijoj. Fabrikus reikia apdėti mokesčiais, o ne turčius.

Bet ir iš tų mokesčių, kuriuos dabar surenka, labai mažai skiria bedarbiams. Pats ministeris pasakė: "Iš kiekvieno mokesčiais surinkto dolerio mes 43 centus išmokame nuošimčiais pinigų skolintojams už mūsų skolas. Jei mes uždėsime daugiau mokesčių, mes nesurinksime daugiau, nes daugelį žmonių išvysime iš šios šalies."

Matote, iš kiekvieno dolerio 43 centai eina turčiams, kuomet bedarbiai paliekami be maisto ir buto. Jei bedarbiai badu numirs ar neteks sveikatos, tai Hepburnui ir jo valdžiai širdies neskauda, o apgailestauja, kad turčiai pabėgs.

Galima padaryti, kad turčiai nieko neišsineštų ir bėgdami. Galima sumažinti nuošimčius. Galima rasti įvairių būdų pagerinimui pašalpos. Niekas šiandien neginčyja, kad Kanadoj yra užtektinai ir duonos ir kitų daiktų, reikalingų žmogaus gyvenimui. Reikia tik geresnės tvarkos.

Bedarbiai Hepburnui turi atsakyti griežtesnėmis kovomis. Tuomet jis bus priverstas kitaip kalbėti.

SUGRIUVO QUEBECO PROVINCIJOS VALDŽIA

Pereito ketvirtadienio laikraščiai pranešė, kad Quebeco provincijos ministerių pirmininkas Taschereau atsistatydino, o jo vietą užėmė Godbout, agrikultūros ministeris. Tuo pačiu laiku paskelbė, kad Quebeco provincijos seimas paleidžiamas, o nauji rinkimai įvyksią rugpiūčio 15.

Liberalai Quebeco provincijoj valdžioj gan ilgai. Pats Taschereau jau 35 metai figuruoja, kaip liberalų vadas. Tačiau pastaruoju laiku Taschereau valdžia labai susmuko masių akyse. Kriziui užėjus Quebeco provincijos valdžia smarkiai paspaudė darbo mases, kad užtikrinti pelnus kapitalistams. Buvo įvesta David ir Arcand įstatymai, kurie priešdarbininkiškumu lyginasi su Hitlerio įstatymais. Dar ir šiandien Quebeco provincijoj neleidžia darbininkams rengti demonstracijas, laikyti susirinkimus parkuose. Darbininkų algos Quebeco provincijoj žemiausios.

Matydami, kad Taschereau valdžia žmonių akyse smunka, kapitalistai surado tokius žmones, kurie tiktų pastatyti Taschereau grupės vieton. Tai L'Action Liberale Nationale grupę, su nauju liberalu Gouin priešakyje. Gouin pradėjo atakuoti Taschereau ir pereituose rinkimuose pravedė nemažai atstovų. Kartu su konservativais sudarė didelį skaičių atstovų. Taschereau liberalai seime sudarė daugumą, bet tik su keturiais virš Gouin ir konservativų.

Norėdamas palikti didvyriu žmonių akyse ir išgelbėti kapitalistinį režimą nuo Front Populaire, Gouin (gal ir netyčia) iškėlė kai kurias liberalų valdžios nedorybes. Taschereau brolis už valdžios pinigus gaunamus nuošimčius sau pasiėmęs. Tas supynė ir patį Taschereau. Gouin pareiškė, kad tik pradžia, jis dar daugiau tokių dalykų iškelsiąs ateityje.

Visada taip būna: kai viena grupė kapitalistų netenka įtakos žmonėse, tai viską ant jos suverčia, o jos vieton pastato kitus. Bet darbininkams nereikia ieškoti išganytojų Gouin ar kitų grupių tarpe. Front Populaire, susidėjęs iš darbo žmonių organizacijų ir partijų, turi būti darbo žmonių įrankiu kovoje už būvio pagerinimą ir laisvių išgavimą.

AR GI JIEMS PASISEKĖ UŽBĖGTI UŽ AKIŲ

Kaip Lietuvos fašistai bijo Amerikos lietuvių, tai matyti iš "Lietuvos Aido" straipsnio Amerikos Lietuvių Kongreso reikalu. Skaitykit, ką jis rašo:

"Šią vasarą Jungtinėse Valstybėse, pasinaudojant Susivienyjimo Lietuvių Amerikoj šaukiamu seimu birželio 22-27 d.d., lietuvių komunistų ir socialistų 'bendras frontas' sumanė šaukti savo taip pramintą 'kongresą,' kurio tikslas pasiimta labai didelis—'atsteigti Lietuvoje demokratiją,' reikalaujant seimo ir kitokių dalykų.

"SLA seimu pasinaudoja jie todel, kad kitaip labai sunku iš plačios Amerikos delegatus sušaukti, nes kelionės tolimos, o niekur kitaip negalima gauti tam lėšų. Į Susivienyjimo seimą delegatai važiuoja vistiek, taigi mūsų 'raudonas frontas' sumanė šaukti sau prijaučiančius asmenis delegatus, pora dienų anksčiau atvažiuoti ir atlaikyti 'kongresą' su visais jo pamarginimais prieš dabartinę Lietuvos vyriausybę.

"Tačiau su tuo kongresu ištiko tragikomedija: pasigirdo žinios, kad Lietuvoje jau rengiami seimo rinkimai ir kad jie įvyks birželio 9-10 dienomis, pora sąvaičių prieš tą 'raudono fronto kongresą' ir 'kongresas' susirinkęs neturės ko iš Lietuvos reikalauti . . ."

Kada šitaip rašo "Lietuvos Aidas," galima sakyti, kad tai Lietuvos fašistinės valdžios nuomonė. Vadinasi, Lietuvos valdonai su savo rinkimais norėjo užbėgti už akių Amerikos Lietuvių Kongresui. Iš to galima matyti, kokios didelės svarbos tas kongresas.

Fašistai labai klysta sakydami, kad jei ne SLA seimas, tai niekas nevažiuotų į kongresą. Kongresas su seimu suderinamas todel, kad nepadaryti dviejų išlaidų siuntinėjant delegatus. Kanados lietuviai neturi jokių seimų, bet Kanados Lietuvių Kongrese dalyvaus delegatai iš tolimiausių Vakarų.

Kas del įvykusių seimo rinkimų, nors dar ir nežinome rezultatų šiuos žodžius rašydami, tačiau galime pasakyti, kad jų Lietuvos liaudis nepripažins, kadangi nedemokratiniai, tos pačios buržuazinės demokratijos aktimis žiūrint. Lietuvos liaudis nori teisių pasistatyti kandidatus, o ne tik balsus atiduoti už fašistinius kandidatus. Fašistų pravestieji seimo rinkimai dar daugiau paragina užsienio lietuvius kovoti už Lietuvos liaudies laisvinimą.

VIETON 98 SEKCIJOS NORI ĮVESTI KITĄ

Ottawa, Birželio 10.—Teisingumo ministeris Lapointe įnešė seimo svarstymui bilių, kuris reikalauja panaikinti 98 sekciją kriminalinių įstatymų, o pridėti priedą prie 133 sekcijos, kad ta sekcija būtų pritakoma "asmenims, kurie agituoja už naudojimą jėgos padarymui permainos valdžioje."

Vadinasi, vieną panaikina, o kitą įveda. Ta 133 sekcija duoda teises nubausti kaltininką iki 20 metų kalėjimo.

Nežiūrint to, kad ta sekcija neapima tiek plačiai, tačiau ji bus labai biauri, duodanti pilnas teises kapitalistams persekioti darbininkišką judėjimą. Tai tik valdžios manevras, kad nusikratyti tų protestų, kurie nuolatos reikalauja panaikinti 98 sekciją. Dabar ji sakys, kad tos sekcijos nebėra.

Darbininkai turi kelti protestus ir reikalauti tą priedą atmesti.

KYLA PROTESTAI PRIEŠ NAUJĄ 98 SEKCIJĄ

Toronto, Birželio 13.—Kadangi liberalų valdžia nori įvesti kitą biaurią sekciją į kriminalį įstatymą, vieton 98, tai ne tik darbininkai prieš tai protestuoja, bet ir kitų sluogsnių žmonės. Daugelis advokatų, kurie geriausiai numato tos naujos sekcijos reikšmę, pareiškė, kad ta nauja sekcija savo antidarbininkiškumu labai artima 98 sekcijai.

Jūs Atsakysit

Pro langą, mūro štangom apkaltą,
Plaukia dainelė.
Laisvės ištroškus jaunoj krūtinėj
Verkia širdelė.

Kalinio vargas, liūdnos dainelės
Sielą jaudina;
Ilgėsio jausmas giliai krūtinėj
Skausmą augina.

Ilgis jis laisvės, medžių šlamėsių,
Gatvių dulkėtų.
Troško vien laisvės del vargdienėlių,
Kad nekentėtų.

Šaukė į kovą vargdienių minią,
Drąsiai kovojo,
Kol šaltos sienos mūro kerpėto
Nepalaidojo.

Nesustabdysit kylančių masių
Žmonių vargdienių.
Darbo galiūnai jus jau pažino,—
Laikai jūs dingo.

Sargai beširdžiai, budelių gaujos,
Greit pamatysit,
Ką nukankinsit—prieš darbo minią
Jūs atsakysit.

Sobuvos Petras

Sudburio Lietuviai Rimtai Svarsto Lietuv. Kongresus

Nutarė Pasiųsti Delegatą Į Clevelando Kongresą

Sudbury, Ont.—Birželio mėn. 14 dieną Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. D-jos trečios kuopos pusmetiniame susirinkime, kuriame dalyvavo įgalioti atstovai ir nuo Montrealo Pašalpinės Draugijos skyriaus ir nuo Darbininkų Apsigynimo Lygos, lietuvių skyriaus, buvo vienbalsiai užgirta pasiųsti delegatą—J. Tarušką į Clevelandą. J. Valstijų Lietuvių Kongresan.

Kongreso pasveikinimui paskyrė $10. Kaikurie draugai siūlė pusę tos sumos, pamatuodami, kad tuojaus reikalinga pradėti ruoštis prie šaukimo Kanados Lietuvių Kongreso, kuris įvyks Montreale. Vienas draugas įrodinėjo, kad piknikų šiemet gal nebus galima surengti, nes piknikams puikiai parengta vietą užkariavo įvairūs vabalai. Kokiu būdu reiks pinigai sukelti?

Kitas draugas atsistojęs pareiškė:

—Mes visuomet sukeliam finansų visokiems darbininkiškiems reikalams, tai kuomet svarstysime apie Kanados Lietuvių Kongresą, tuomet sušauksime lyg vienam visus Sudburio lietuvius ir jie suras kaip sukelti tokiam svarbiam klausimui finansų.

Su didžiausiu entuziazmu visi užgyrė, kad šaukimui Kanados Lietuvių Kangreso bus sukoncentruotos visos jėgos.

Tarptautinės Apsigynimo Lygos delegatas atsikreipė, kad susirinkusieji paremtų anglų kalboj darbininkišką laikraštį "Daily Clarion." Tam tikslui vietoj surinko $5.75 aukų.

Buvo atsikreipta kur paskirti likusius pinigus nuo pereito susirinkimo $1.33, kurie buvo renkami pasiuntimui protesto kablegramos A. Smetonai. Vienbalsiai nutarta tuos pinigus paskirti Lietuvos politinių kalinių šelpimui.

Žiūrint į Sudburio lietuvių darbininkišką judėjimą, kuriame priklauso draugai-ės, atrodo, kad tai vienos šeimos vaikai, kurie taip sutartinai veikia visuose svarbesniuose klausimuose.

Nežiūrint vietinės reakcijos siautimo lituviai darbininkai dideliais žingsniais žygiuoja pirmyn.

Reporteris

DUPLESSIS BŪSIĄS QUEBECO PROVINCIJOS PREMJERU

Quebec, Birželio 15.—Opoziciniai liberalai turį padarę slaptą sutartį su konservativais. Jei Konservativai ir opoziciniai liberalai laimėtų būsimuosius rinkimus, tai Duplessis, konservativų vadas, būtų premjeru, sulyg tos sutarties.

GINKLAVIMASIS ANGLIJAI LABAI DAUG KAINUOJA

Londonas, Anglija, Birželio 11.—Šiais metais Angljai naujų karinių laivų, orlaivių ir kanuolių budavojimas kainuos $900,000,000. Vadinasi po $100 kiekvienai šeimynai.

ALDLD IV Rajono Kuopų Suvažiavimo Dienotvarkė

Kaip jau praeityje yra minėta, Ketvirtas Rajonas šaukia savo kuopų suvažiavimą liepos mėn. 19 dieną Edmontone. Ketvirto Rajono Komitetas laikytame savo posėdyje išdirbo dienotvarkę, iš kurios bus vedama suvažiavimo tvarka.

1) Suvažiavimo atidarymas;

2) Raportai ir jų apdiskusavimas. Raportai duosis sekama tvarka: pirmiau Ketvirto Rajono Komiteto raportas ir po jam seks kuopų atstovų raportai. Kuopų delegatai turi raportuoti sekamais klausimais: kada susitvėrė jūsų kuopa ir iš kiek narių ir kiek dabartiniu metu turi narių? Ar geram stovyje randasi jūsų kuopos nariai; kiek esate gavę ar nustoję narių nuo kuopos susitvėrimo, jeigu kuopa nepaaugo, tai kodel? Kokie trukdymai yra jūsų kuopos auginui; kaip tankiai laikote kuopos susirinkimus ir ar turite parengimų? Ar remiate darbininkišką spaudą ir kaip eina tos spaudos platinimas jūsų kuopoj? Ar jūsų kuopa prisideda prie politinių kalinių šelpimo; ar duodate pastangas įtraukti moteris į organizacinį veikimą?

Po raportų eis diskusijos ir nutarimai.

3) Rezoliucijos ir pasveikinimai.

Kuopos ruoškitės prie suvažiavimo. Mūsų rajonas turi 6 kuopas. Jeigu iš visų kuopų atvyks delegatai, tai suvažiavimas bus skaitlingas, per kurį bus galima išrišti daug svarbių klausimų. Jeigu kuri kuopa negalėtumėt dalyvauti suvažiavime, prisiųskite platų raportą. Jeigu dienotvarkėj numatote kokių trūkumų, prašom duoti patarimus, nurodymus, sumanymus . . . Laiškus suvažiavimo reikalais siųskite IV Rajono sekretoriui, P. Joneliūnas, Sub P. O. 18, Edmonton.

Suvažiavimo vietą ir kur apsistoti delegatams pranešime per laiškus. Stengkites kuodaugiausia delegatų prisiųsti.

IV Rajono Komitetas

CHINIJA SMARKIAI GINKLUOJASI

Washington, Birželio 15.—Per penkis mėnesius Chinija Suvienytose Valstijose pirko ginklų ir amunicijos už $5,336,691. Daugiausia orlaivių, kulkosvaidžių, kanuolių ir kitų.

RANDONOJI ARMIJA STIPRIAUSIA PASAULIO JĖGA

"Sudbury Star" yra įrankis Inco, kuris pilvu šliaužioja prieš nikelio magnatus. Tas laikraštis niekuomet nė pusės žodelio neprasitaria už darbininkus, kurie skriaudžiami be jokio pasigailėjimo. Jo reakcioniškumą parodyti užteks tik paskutinių dviejų įvykių:

Kuomet iš Sovietų Sąjungos į Sudbury atvyko penki inžinieriai ištirti metalines mainas, kad to metalo apdirbimą ir tuos patyrimus pritaikinti savo šalyje, tai tas laikraštis apie tuos inžinierius neprasitarė nė žodelio. Bet kada atvyko iš Francijos baldgvardietis generolas Kapustenskas su tikslu organizuoti darbininkus būsimiems karams, tai tuomet per ištisus puslapius mirgėjo to "divyrio" paveikslai ir pakartotinai apie jį rašė per kelias dienas.

Su pavasario tyru oru, rodos, atgavo sąmonę "Sudbury Star" ir pamatė, kad Sovietų Raudonoji Armija yra galingiausia jėga pasaulyje. Didelė naujiena bus to laikraščio skaitytojams, nes tą tai tik pirmu kart mato tame laikraštyje. Iš to reakcioniškiausio laikraščio matosi, kad jie dreba prieš darbininkų valdomą šalį. Jis išgąstingai šaukia, kad Sovietų armija yra stipriausia pasaulyje, ne tik moderniškais ginklais apginkluota, bet ir pati kariuomenė yra didžiausia, kuri bile laiku galinti pastatyti į mūšį 6,000,000 vyrų, kurių išsilavinimas esąs toks aukštas, kad nėra skirtumo tarp kareivio ir oficieriaus.

O kas jiems baisiausia, tai esantis tarp kareivių įsigyvenęs diktatoriaus J. Stalino obalsis: "Savo žemės priešui neužleisime nė colio." Rašo: "Sovietų armija tokia galinga, kad Vokietiją arba Japoniją vienu pradėjimu sutriuškintų. Be to, nereik užmiršti, kad jos užpakalyje stovi galingos valstybės, tai Francija ir Anglija. Jeigu šios valstybės nestotų Sovietų Sąjungos ginti, arba prisidėtų prie priešų pusės, tuomet tų valstybių viduje kiltų pilietinis karas." Ot, čia tai jau tikras kinkų drebėjimas parazitams.

Toliau prirašytos ištisos spaltos parodančios Raudonosios Armijos techniską apsiginklavimą. Skaitlines naudoja iš drg. Tukhachevskio raporto, praėjusiam kongrese.

Bėgyje keturių metų, 1931-1934, sekančiai kilo techniškas apsiginklavimas: tankai padidėjo 2475%; lengvų tankų 760%; vidutinių tankų 792%; sunkiosios artilerijos 240%; prieštankinės artilerijos 450%; zenitinės artilerijos 330%; artilerijos prieš tankus ir orlaivius 700% (reiškia, tos pačios patrankos tinka kovoti prieš orlaivius ir tankus); submarinų 535%. Tai tik bėgyje keturių metų, bet kur dar 1935-1936 metai. Sulyg laikraščio nuomonės, tai per šiuos paskutinius metus dar labiau sustiprėjo. Vienok viešai pripažįsta, kad nesiruošia užpuolimui, bet apsigynimui.

Tas darbininkiškos valstybės apsiginklavimas gal kapitalistų perdaug negązdintų, nes jie patys ruošdamiesi užpuolimui ir neblogai apsiginklavę. Labiausia jie dreba, kad Sovietų kariuomenė yra labai vieninga. Sulyg jų pasakymo, tai kariuomenė parinkta iš pasiryžusių darbininkų ginti savo šalį ir jie pilni entuziazmo atsiginti nuo bet kokių užpuolikų. Esą, kariuomenėj duodamas geras maistas, švariausi drabužiai, įvesta įvairūs pasilinksminimui sportai, kliubai, teatrai, žodžiu sakant, jiems nieko netrūksta.

Vienok jie neprisimena apie kapitalistinių valstybių armijas ir jų patogumus, nes čia kareiviai yra tik automatai ginti savo "tėvynių" turčių reikalus. Kapitalistai žino, kad tą supratę kareiviai gali pasukti ginklus į priešingą pusę. Štai apie ką pagalvojus juos krečia drūgio liga. Tai matydami ir "Sudbury Star" redaktoriai ilgiau negali ištylėti.

J. J.

DARBININKO AKIM ŽIŪRINT

Šiandien mažai rasime Kanadoj tokių lietuvių, kurie nebūtų priešingi dabartinei Lietuvos valdžiai, kuri šaudo valstiečius už tai, kad jie nori pagerinti savo būvį, išsireikalauti sau didesnes teises. Taip pat mažai bus tokių, kurie neužgirtų Kanados Lietuvių Kongreso, kuris yra šaukiamas tikslu padėti Lietuvos liaudžiai kovoje prieš fašistinius budelius ir už atsteigimą demokratinės tvarkos, kuri užtikrintų jai teises darbuotis savo būvio pagerinimui ir neprklausomybės apgynimui. Bet susirūpinimas tais klausimais pas Kanados lietuvius nėra toks didelis.

• • • • •

Iniciatyvinis Kanados Lietuvių Kongreso šaukimo komitetas jau atsišaukė į Kanados lietuvius ir pažymėjo, kad toks kongresas manoma šaukti pradžioj rugpiūčio. Laikas patogiausias. Taip pat jau labai arti. Bet prisirengimas prie to kongreso labai menkas. Kelios sąvaitės prėjo, o visai mažai kas atsiliepė. Nebuvo matyti žinių iš kitų kolonijų veikimo to kongreso reikalu.

• • • • •

Be gero prisirengimo, be mobilizacijos kongresas nebus toks, koks jis turi būti. Neužtenka susirinkime užgirti kongresą ir išrinkti atstovus. Reikia diskusuoti apie tai, aiškinti kongreso svarbą. Tą atlikti pareiga ne tik redakcijai ar vienam kitam draugui, bet kiekvienos organizacijos valdybai, veikėjams ir Lietuvos liaudies užtarėjams.

• • • • •

Nors nesmagu tankiai pastabas daryti, tačiau jei reikia, tai nieko nepadarysi, reikia pastebėti. Šiuo kartu noriu pastebėti visiems lietuvių organizacijų veikėjams ir nariams, kurie nieko nerašinėja į spaudą apie savo organizacijas. Šimtai lietuvių priklauso prie ALDLD, unijų, pašalpinių organizacijų ir kitų. Bet žinių laikraštyje nėra. Montreale yra keli tūkstančiai lietuvių, bet spaudon rašinėja vos keli, bet ir tie nenuolatos.

• • • • •

Rašyti spaudon apie unijinį ar organizacinį veikimą reikia ne todel, kad padėti redakcijai, kad užpildyti laikraštį žiniomis. Redakcija gali surasti žinių užpildymui laikraščio ir gal nei kiek neblogesnių. Iš unijų ir organizacijų veikimo rašyti reikia todel, kad to reikalauja tų organizacijų reikalai. Jei unija ar organizacija nori augti, nori stiprėti, kovoti už darbo žmonių reikalus, ji turi parodyti visuomenei, ką ji veikia, kokios paramos jei reikalinga iš visuomenės, su kokiais priešais jai tenka grumtis.

• • • • •

Tie draugai, taipgi ir draugės, kurie veikia organizacijose ir unijose, kurie gerai žino apie jų reikalus, ir tuo pačiu laiku nejformuoja visuomenės per spaudą, labai didelę žalą daro toms organizacijoms ir visuomenei, kuri interesuojasi tų organizacijų ir unijų veikimu. Nerašymas spaudon žinių iš tų organizacijų ar unijų, lygus kokiam kitam organizaciniam apsileidimui. Galinticji ta darbą atlikti draugai ar draugės turi būtinai kritikuojami.

• • • • •

Mūsų spauda ne tik tam, kad ji teiktų žinias iš viso pasaulio politikos ir darbininkiško judėjimo. Ji tas žinias teikdama siekia darbininkiško judėjimo stiprinimo, suvienyto fronto budavojimo. Iš to išplaukia ir reikalas teikti žinias iš ten, kur yra kas nors veikiama to judėjimo stiprinimui, suvienyto fronto budavojimui. O tą gali atlikti tik tie, kurie veikia ir teisingiausiai žino, kas yra veikiama, kas reikia veikti, kas reikia taisyti, kokie priešų užpuolimai numatomi.

• • • • •

Ypatingai atydą į tai reikia atkreipti torontiečių unijistų. Tankiai tenka girdėti visokių primetimų siuvėjų unijai. Yra daug unijistų, kurie apie tai gerai žino, bet per spaudą dalyko nenušviečia, neišaiškina Toronto lietuviams. Iš to būna didelė žala unijai ir unija susiinteresavusiems. Ta pati pastaba tinka ir kitų organizacijų veikėjams.

Nemanykit, kad redakcija Toronte, tai ji jūsų pareigas atliks. Redakcija negalės visur išlandyti. O antra, ne jos pareiga. Jūsų pareiga tą atlikti.

J. Paukštis

ISPANIJOS KOMUNISTŲ PARTIJA TURI JAU 80,000 NARIŲ

Madridas, Ispanija, Birželio 10.—Ispanijos Komunistų Partija 1932 metais turėjo tik 10,000 narių. Bet dabar jos narių skaičius siekia jau 80.000.

Šeimyna S Ir A

V. K

(Tąsa)

ŠEIMYNOS NESUTIKIMAI

Pirma senasis šeimynos galv daugiausia žinių ir patyrimo tu rėjo ir, kaip koks patriarkas viešpatavo; dabar pradėjo atsi rasti vis naujų ir naujų reikalų kuriuos geriausia galėjo atlikt jaunoji karta, o ne prisirišusiej prie senovės seniai. Delto senųjų vardas ir įtaka pamažu pradeda pulti, ir šeimynoj pradeda vieš pataut vedusis sūnus. Ilgainiu jaunieji ūkininkai visai niekin pradeda savo tėvus. Nieks jų ne beklauso, nes jie tik senovę mo ka garbint. Jie dargi našta nau jajai kartai pasidaro. Prasideda didžiausi nesutikimai tarp tėvų ir vaikų. Tankiai jie dargi iki peštynių nueina, tąsymosi po teismus. Vaikai ubagaut tėvus varo, laukia, kad tik greičiau numirtų. Taip-pat jau visai išjrę senovės ryšiai tarp brolių ir seserų. Seniau, kuomet da natura lis ūkis viešpatavo, visi vaikai paprastai krūvoj gyvendavo didelėmis šeimynomis klausydavo šeimynos galvos prisakymų. Pinigų ūkiui prasidėjus nebegalėjo jie krūvoj sugyventi. Kiekvienas tik savim pradėjo rūpintis, kad jam būtų geriau; kiekvienas į savo pusę viską pradėjo traukti. Taip virtus dalykams jie turėjo skirstytis. Ir dabar gal-būt niekur nėra tokių nesutikimų, kaip sodžiuj tarp tėvų ir vaikų, tikrųjų brolių ir seserų; tai yra daugiausiai nesutikimai del dalių ir ančpyžės. Ir tai tarp geriausių katalikų, didžiausių kunigų garbintojų. Tai jau aiškiai liudyja, kad senovės šeimynos ryšiai ir Lietuvos sodžiuj išnyko—ir jokie pamokslai jų nebepataisys.

TURTINGŲJŲ ŠEIMYNŲ IRIMAS

Pinigų ūkis pirmiausia tarp jų įleidžia šaknis, delto ten pirmiausia pradeda irt šeimynos ryšiai. Ten jau senai "meilė" už pinigus perkama ir parduodama, ten senai didžiausias palaidumas viešpatauja. Paimsime karalių rūmus, ponus didikus, stambiąją buržuaziją—ten tankiausia vieškai iširę šeimynos santykiai. Tiek viena, tiek kita pusė visiškai laisvai gyvena, bet nesiskiria, nes nuo to galėtų vienos ar kitos pusės turtas nukentėt. Šliubas jiems šiandien pasidaręs vien tik tuščia forma, kuri leidžia legale prostitucija užsiimti. Ištikrųjų, kas, jei ne prostitucija, jei viena ar kita pusė šiandien su vienu suseina, rytoj su kitu, poryt da su kitu? Jei juodu krūvoj laiko tik tam tikri išrokavimai? Ir nesakyt, kad tie ponai arba ponios—bedieviai, socialistai. Ne, jie didžiausi socialistų priešininkai ir tankiai karščiausi bažnyčios šalininkai, nes su bažnyčios pagelba lengviausia jiems laikyti žmones savo rankose. Ir nuo tokių anaiptol nesišalina kunigai, nekeikia jų, neniekina. Nekeikia, negązdina pragaro baisenybėmis, nes tai yra jų bičiuliai.

DARBININKŲ ŠEIMYNŲ IRIMAS

Da greičiau, kaip sodžiuj, įra šeimynos ryšiai mieste. Pinigų ūkiui atsiradus greitai pradeda vieni turtėt, kiti biednėt. Beturčiai vis labiau pradeda eit į miestus, stot į fabrikus, dirbtuves. Ir moters ten eit, dargi už jūrių-marių sau laimės ieškoti.

Mieste ir vyras, ir moteriškė atsiranda kitokiose sąlygose, negu buvo sodžiuj. Žmonės čia palaidžiau gyvena. Visokie smagumai už pinigus perkami ir parduodami. Tą visi mato, visi žino ir per pirštus žiūri. Pakliuvęs į tokias apystovas tamsus tankiai pats nugrimsta miesto purvuose. Tas-pats atsitinka ir su moterimis. Senovės doros supratimas greitai išnyksta, naujo negali atsirasti—tam jie pertamsūs, ir tankiai prasideda visai palaidas gyvenimas, kits kito apgaudinėjimas. Tankiai mo-

Šeimyna Seniau, Dabar Ir Ateityje

V. KAPSUKAS

(Tąsa)

ŠEIMYNOS NESUTIKIMAI

Pirma senasis šeimynos galva daugiausia žinių ir patyrimo turėjo ir, kaip koks patriarkas, viešpatavo; dabar pradėjo atsirasti vis naujų ir naujų reikalų, kuriuos geriausia galėjo atlikti jaunoji karta, o ne prisirišusieji prie senovės seniai. Delto senųjų vardas ir įtaka pamažu pradeda pulti, ir šeimynoj pradeda viešpatauti vedusis sūnus. Ilgainiui jaunieji ūkininkai visai niekint pradeda savo tėvus. Nieks jų nebeklauso, nes jie tik senovę moka garbint. Jie dargi našta naujajai kartai pasidaro. Prasideda didžiausi nesutikimai tarp tėvų ir vaikų. Tankiai jie dargi iki peštynių nueina, tąsymosi po teismus. Vaikai ubagaut tėvus varo, laukia, kad tik greičiau numirtų. Taip-pat jau visai išįrę senovės ryšiai tarp brolių ir seserų. Seniau, kuomet da naturalis ūkis viešpatavo, visi vaikai paprastai krūvoj gyvendavo didelėmis šeimynomis klausydavo šeimynos galvos prisakymų. Pinigų ūkiui prasidėjus nebegalėjo jie krūvoj sugyventi. Kiekvienas tik savim pradėjo rūpintis, kad jam būtų geriau; kiekvienas į savo pusę viską pradėjo traukti. Taip virtus dalykams jie turėjo skirstytis. Ir dabar gal-būt niekur nėra tokių nesutikimų, kaip sodžiuj tarp tėvų ir vaikų, tikrųjų brolių ir seserų; tai yra daugiausiai nesutikimai del dalių ir ančpyžės. Ir tai tarp geriausių katalikų, didžiausių kunigų garbintojų. Tai jau aiškiai liūdyja, kad senovės šeimynos ryšiai ir Lietuvos sodžiuj išnyko—ir jokie pamokslai jų nebepataisys.

TURTINGŲJŲ ŠEIMYNŲ IRIMAS

Pinigų ūkis pirmiausia tarp jų įleidžia šaknis, delto ten pirmiausia pradeda irt šeimynos ryšiai. Ten jau senai "meilė" už pinigus perkama ir parduodama, ten senai didžiausias palaidumas viešpatauja. Paimsime karalių rūmus, ponus didikus, stambiąją buržuaziją—ten tankiausia visiškai iširę šeimynos santykiai. Tiek viena, tiek kita pusė visiškai laisvai gyvena, bet nesiskiria, nes nuo to galėtų vienos ar kitos pusės turtas nukentėt. Šliubas jiems šiandien pasidaręs vien tik tuščia forma, kuri leidžia legale prostitucija užsiimti. Ištikrųjų, kas, jei ne prostitucija, jei viena ar kita pusė šiandien su vienu suseina, rytoj su kitu, poryt da su kitu? Jei juodu kruvoj laiko tik tam tikri išrokavimai? Ir nesakyt, kad tie ponai arba ponios—bedieviai, socialistai. Ne, jie didžiausi socialistų priešininkai ir tankiai karščiausi bažnyčios šalininkai, nes su bažnyčios pagelba lengviausia jiems laikyti žmones savo rankose. Ir nuo tokių anaiptol nesišalina kunigai, nekeikia jų, neniekina. Nekeikia, negązdina pragaro baisenybėmis, nes tai yra jų bičiuliai.

DARBININKŲ ŠEIMYNŲ IRIMAS

Da greičiau, kaip sodžiuj, įra šeimynos ryšiai mieste. Pinigų ūkiui atsiradus greitai pradeda vieni turtėt, kiti biednėt. Beturčiai vis labiau pradeda eit į miestus, stot į fabrikus, dirbtuves. Ir moters ten eit, dargi už jūrių-marių sau laimės ieškoti.

Mieste ir vyras, ir moteriškė atsiranda kitokiose sąlygose, negu buvo sodžiuj. Žmonės čia palaidžiau gyvena. Visokie smagumai už pinigus perkami ir parduodami. Tą visi mato, visi žino ir per pirštus žiūri. Pakliuvęs į tokias apystovas tamsus tankiai pats nugrimsta miesto purvuose. Tas-pats atsitinka ir su moterimis. Senovės doros supratimas greitai išnyksta, naujo negali atsirasti—tam jie pertamsūs, ir tankiai prasideda visai palaidas gyvenimas, kits kito apgaudinėjimas. Tankiai moteris plakasi prie to, kas daugiau uždirba. Tai prasidėjo, kuomet da nė šviesesnių moterų, nė bedievių, nė socialistų visai nebuvo.

Ypatingai tankiai atsitinka tai, kuomet vyras kitur iškeliauja, o pati lieka: dabartinis gyvenimas tankiai panašiai juodu perskiria. Reikia tuomet didelės meilės, didelio prisirišimo, kad jiedu vienas kitam tikri liktų. Vienos meilės čia jau nebeužtenka. O kaip tik tos meilės, to prisirišimo paprastai ir trūksta. Taip atsitolinę, paprastai jiedu kits kitą užmiršta; ir vyras veda gyvenimą, kaip jam patinka, bet paskiau sugrįžęs ir radęs moterį nebe taip, kaip paliko, visą kaltę ant jos verčia.

Vyro padėjimas yra geresnis, kadangi ne taip greitai būna matyti jo palaidumo pasekmės. Bet pasakykite, ranka ant širdies uždėję, ar retai reikalaujate nuo moterų to, ko patys anaiptol nepildote? Kas jums tokių teisių davė? Tiktai tas, kad jūs da nenustojote žiūrėję į moterį, kaipo į savo daiktą, savo vergę, kuri taip turi elgtis, kaip jums patinka; o kaip vyras elgiasi, tai esą jai ne galvoj!

Anaiptol neginu aš čionai, kad tarp moterų palaidumo neatsiranda. Aš tik sakau, kad vyrai tankiai reikalauja nuo moterų to, ko patys anaiptol nepildo.

Čia aš nurodau tik vieną, antrą darbininkų irimo priežastį jiems į miestus pradėjus keliaut. Plačiau ir nuodugniau apie tai toliau kalbėsime.

SKYRIMAISI

Mieste dargi tamsiosios moters daug savarankesnės pasidaro. Jos jau mato, kad gali ir kitaip būti, o ne tik amžinai vyro jungą vilkti: jos gali sau darbo rasti bafrikuose, dirbtuvėse, sankrovose ir kitose vietose. Jos savarankesnės pasidaro ir savo valią įgyja. Jei vyras ją kankina, niekina, viską prageria, jei ji, gyvendama su juo, tik kančių ir žeminimų temato, jei jis susieina su kitomis, o vaikų ir pačios nežiūri, galų-gale ji išdrįsta su juo persiskirt.

Bet lygiai tokią-pat teisę turi ir vyras. Jei jis jokiu budu negali su pačia susitaikyt, jei ji per dienų dienas tik kremta ir kremta jį, kaip pielyčia pieluoja, kliudo jam visuomenės darbą dirbti, su kitais susieina, geriau persiskirt. Tas persiskyrimas darbininkų šeimynai lengvesnis, negu buržuazijos šeimynai, nes čia neriša juodu turtas.

Žinoma, tai nelengvas daiktas tokiam atsitikime, vidujinė kova ir didelė audra paprastai tokiam atsitikime reikia pergyvent ir vienai, ir kitai pusei. Tankiausia jiedu riša vaikai. Bet ir į vaikus atsižiūrėjus, tankiai geriau būna persiskirti, negu daryti jie kasdieninio pragaro liūdininkais. Tik reikia stengtis visa tai taip atlikti, kad nebūtų skriaudos nė vienai, nė kitai pusei, ypatingai, kad vaikai nuo to nenukentėtų. Kur tik galima, reikia geruoju skirtis. Bet jeigu kartais kitokio kelio atsiskirt nėra, kaip tik bėgimo kelias, ką darysi,—reikia bėgt. Tik ir tuomet reikia žiūrėt, kad kits kito nenuskriaustų ir kad vaikai gatvėje nebūtų pamesti.

Anaiptol ne kiekviena moteriškė, persiskyrusi arba dargi pabėgusi nuo vyro, yra pasileidėlė; tap-pat ir ne kiekvienas vyras. Kartais tik persiskyrę ir gali pradėt jiedu žmoniškai gyvent.

Šeimynos ryšiams įrant, atsiranda ir tokių žmonių, kurie stengiasi pasinaudot gera proga. Atsiranda visokių viliotojų, suvedžiotojų, pas kuriuos visiškai nėra meilės, o tik žemi patraukimai. Jie kartais gražiais žodžiais arba kokiomis dovanomis perkasi tam kartui moterų "meilę." Tai yra ne kas kita, kaip slaptoji prostitucija iš vienos ir kitos pusės. Jei tikrai jiedu mylisi, tai tegul atskirai susieina, tegul nieko neapgaudinėja. Viešas susijungimas, tam tikri raštai, žinoma, nesuteiks meilės, jei jos nebuvo. Bet tie raštai ("registeris") būtinai reikalingi, kad pati ir vaikai galėtų tam tikrų teisių įgyt, kad juos negalėtų tėvas taip lengvai nuskriausti, gatvėj pamesti, kada jam "nusibos."

Kalbu čionai ypatingai apie moterų skriaudas, norint dabar jau kartais jos ir vyrus nuskriaudžia. Kalbu apie tai delto, kad moteriškė per daugelį šimtmečių buvo vyrų pavergta ir dabar da tankiausia tos vergijos liekanos ją slėgia.

(Bus daugiau)

Dar Viena Kapitalo Auka Kanados Padangėj

Streamstown, Alta. — Čionai 1928 m. atvažiavo iš Lietuvos, Utenos apskr., Kovarsko miestelio Stasys Jekeliūnas. Pradžioje jis dirbo Albertos provincijoj pas farmerius. Užsidirbęs porą desėtkų dolerių 1929 metais paėmė ant išsimokėjimo iš C. P. R. kompanijos žemės. Nuėjęs ant tos žemės rado tik mišką, tad pakabinęs į maišą sudėtą savo turtą ant medžio šakos ėmėsi prie darbo: kirto mišką kaip dienos taip ir nakties metu. Miegodavo miške, bet daugiausia jis pramigdavo tik apie pora valandų, nes jam ne miegas rūpėdavo, bet rūpindavosi, kaip greičiau tapti turtingu. Visi apielinkės gyventojai stebėdavosi iš jo ir ne vienas jam pastebėdavo, kad taip sunkiai dirbdamas neteks sveikatos. Valgis jo buvo duona su vandeniu. Taip neišpasakytą skurdą kantriai kęsdamas, dieną ir naktį dirbdamas iškirto miškus ir su kitų gerų žmonių pagelba išarė žemę. Iš kompanijos ant išmokėjimo paėmė visas žemės ūkiui reikalingas mašinas ir arklius, bet jam nebuvo pakankamai tos kankynės—jis dar 160 akrų žemės pasinuomavo.

Aš jį nekartą perspėdavau, kad gailėtų savo sveikatos. Aiškindavau, kad nesulauksi tapti turtingu, nes mūs visą darbą paima turtingieji primesdami po keletą centų už bušelį kviečių. Bet jis visuomet atsakydavo: "Kas dirba, tai ir turi."

Kiek kartų aš jam aiškinau, iš ko dykaduoniai gyvena, iš ko jie tampa turtingais; ragindavau sekti darbininkišką spaudą, nes tikėjausi atsidarys jo akys ir supras, kad darbininkui negalima tapti turtingu. Bet jis buvo pagautas agonijos turtingu tapti, tai sunku buvo jį pakreipti į kitą pusę. Jo mėgiamiausias laikraštis buvo fašistinė "Vienybė," nes, pasak jo, kiti laikraščiai rašo tik apie neturtingų reikalus, jiems liepia streikuoti ir vienytis, o jam tas netikdavo.

Taip nelaimingasis besikamuodamas šį pavasarį nuog sunkaus darbo patrūko ir turėjo eiti ant operacijos. Dabar pabaigoje gegužės išėjo iš proto. Policija nuvežė į ligoninę, kurioj nieko daugiau nekalba, kaip tik kokis jis turtuolis bus. Iš nelaimingojo kalbos matosi, kad troškimas tapti turtingu sumaišė jo protą.

Policija surašė visą jo turtą. Aišku, kompanijos pasiims mašinas už skolas, žemę C. P. R., o kas liks, tai paims už ligoninę. Man užklausus policininko, ką daktarai sako apie jo ligos priežastį, gavau atsakymą, kad del sunkaus darbo, nepavalgymo ir per didelio rūpesčio, gavo proto ligą. Tas pats policininkas stebėjosi, kad jam darant apžiūrėjimą jo gyvenamoj būdoj jokio maisto nerado, išskiriant truputį taukų ir miltų.

Tai tokis likimas darbininko, kuris dirbo po 20 valandų į dieną, vaikščiojo apiplyšęs ir alkanas ir daugiau nieko nemąstė, kaip apie turtą. Kiti turi suprasti, kad veltui toksai savęs apgaudinėjimas, nereikia pasitenkinti tuščiomis iliuzijomis, bet reikia vienytis visiems, kad nereiktų dirbti nė mieste nė ant farmų po 20 valandų į dieną, kaip kad dirbo nelaimingasis S. Jekeliūnas.

J. Girkus

SUSIDARĖ PLATUS SUV. FRONTAS EDMONTONE

Edmonton, Birželio 10.—Vienos konstituencijos atstovui numirus, dabar reikalinga jo vieton išrinkti kitą, kurio rinkimai įvyks birželio 24. Todel čia darbo klasės organizacijos ir partijos sudarė platų suvienytą frontą ir nominavo vieną kandidatą—Margaret Crang.

Į suvienytą frontą įeina Komunistų Partijos vietinė sekcija, CCF kliubai, Social Credit grupės ir įvairios masinės organizacijos, viso kartu 45, kuriose priklauso 5,000 žmonių.

Į suvienytą frontą įeinančios organizacijos ir partijos tikisi, kad Crang bus išrinkta.

Kieno Valdoma Afrika

Dar prieš Kolumbo atradimą Amerikos, baltasis žmogus klaidžiojo po Afrikos pūstynes, tropiškas džiunkles ieškodamas aukso, dramblio kaulų, vėliau gumos ir suradęs tuos dalykus gabeno Europon. Buvo laikai, kada Afrikos juodieji vyrai ir moterys tūkstančiais buvo gaudomi baltojo žmogaus ir gabenami Europon ir Amerikon vergijon, bet vėlesniais laikais pasaulio imperialistams Afrika tapo kolonialės politikos plėtimo punktu. Laivynų ir militarinės bazės buvo įsteigtos Afrikoj ir išbudavoti jūrų uostai del užtikrinimo susisiekimo su kitomis imperijoms. Bet pagrindinė politika buvo Afrikoj nepadaryt vietos tiems žmonėms, kurie neturi vietos savo tėvynėse ir juos kolonizuoti. Afrikoj kiekvienos šalies imperialistai troško pasidaryti kuodaugiausia pelnų iš Afrikos pavergtos liaudies.

Kiekvienos imperialistinės valstybės bendrą žemės plotą namieje paėmus, tai tas plotas yra visai menkniekis prieš užgrobtas kolonijas. Anglija savo suvienytoj karalystėj namieje užima 94,278 ketvirtainių mylių plotą, o ji valdo imperiją apimančią 13,196,356 ketvirtainių mylių plotą, arba 139 kartus didesnį žemės plotą, negu pati Anglija. Francijos valdomieji užjūry plotai yra 22 kartu didesni už pačią Franciją. Belgijos valdomieji plotai yra 83 kartus didesni už pačią Belgiją ir Italijos užgrobtos kolonijos 7 ir tris ketvirdalius kartų yra didesnės už jos pačios teritoriją. Užgrobus Ethiopiją Italijos kolonijų dydis padarė jos kolonijų plotą 10 kartų didesniu už pačią Italiją.

Europos šešios imperijos pasidalinę visą Afriką. Pasidalinimas yra tiesioginio prisisavinimo, protektariatų ir mandatų formoje. Geografai sutinka, kad iš 11,462,000 kvadratinių mylių Afrikos ploto tik 40,000 kvadratinių mylių plotas — Liberija laisva, bet iš vardo, o šešios Europos tautos turi 46 kolonijas Afrikoj, protektoriatus, mandatus, karūnuotas kolonijas ir kitokius užgrobimus juodojo kontinento. Dabar po Ethiopijos užgrobimo nepasilieka nė vienos neprigulmingos tautos Afrikoj ir visa Afrika tampa 47 Europos imperialistų kolonijos. Iš to skaičiaus Anglija turi 22 kolonijas, kuriose turi 5 protektoriatus vieną mandatą ir likusis skaičius skaitoma tiesioginėmis Anglijos kolonijomis, kurios sudaro 3,829,793 kvadratinių mylių žemės plotą. Francija turi užviešpatavus 9 kolonijas, iš kurių tik dviejose turi mandatus, o likusios skaitomos tiesioginės Francijos kolonijos, tos visos kolonijos sudaro 4,193,702 kvadratinių mylių žemės plotą. Belgija tiesioginiai valdo dvi kolonijas, kurios sudaro 920,600 kvadratinių mylių žemės plotą, o pačios Belgijos naminis žemės plotas sudaro tik 11,752 kvadratines mylias. Italija, neįskaitant dabar užgrobtos Ethiopijos, turėjo tris tiesiogines kolonijas: Eritrea, Italijos Somalilandą ir Libiją, kas sudarė 1,267,735 kvadratinių mylių žemės plotą, o pačios Italijos naminis žemės plotas 119,744 kvadratinės mylios. Ispanija tiesioginiai valdo šešias kolonijas, kurios irgi sudaro didesnį žemės plotą, negu pati Ispanija. Portugalija Afrikoj turi tris kolonijas, kurios sudaro 927,292 kvadratinių mylių žemės plotą, o pačios Portugalijos naminis plotas tik 35,490 kvadr. mylių.

Tai tiek Europos imperialistai turi užgrobę Afrikos. Afrika yra senai žinomas pasaulio žmonėms kontinentas, seniau žinomas, negu pati Europa, nes Azija ir Afrika skaitomos pasaulio žmonijos lopšiu, bet del tropiškų ir subtropiškų klimato, neperžengiamų džiunklių, pūstynių, kalnų ir kitokių gamtos užtvarų iki šiol europiečiui Afrika nėra gerai žinoma. Nors išsidalino Europos imperialistai negrų romantišką tėvynę, tos šalies gyventojus tūkstančiais išskerdė, tūkstančiais išvežė į svetimus kraštus vergijon (pavyzdys geras iš dabartinių Italijos elgėsių Ethiopijoj: generolas Graziani patvarkė, kad su masinėmis skerdynėmis Ethiopijos gyventojų skaičius sumažinti nuo 2,700,000 iki 62,000 per dešimts metų laikotarpį), bet pasiliko dideli žemės plotai mažai žinomi atėjūnams. Pasitaiko dažnai, kad valdomieji plotai ne visi žinomi valdančios šalies imperialistams, o kitiems kartais visai nežinoma. Pavyzdžiui: dabar Italija Ethiopiją užgrobė per 7 mėnesius laiko, bet jos galutiną ištyrimą gal nepajėgs padaryti per 10 metų, tokiu būdu dar ir dabar kiekvienais metais keliauja Afrikon įvairios ekspedicijos tirti šalį ir jos turtus ir kas met atranda Afrikoj įdomių dalykų, apie ką pirmiau pasaulis visiškai nežinojo. Pasaulio geografai tiksliai suspėjo apskaičiuoti ir nubraižyti pasaulio imperialistų valdomus Afrikos plotus, bet per visokias gamtos kliūtis dar nepajėgia galutinai ištirti, kas randasi viduryje tų plotų, iki šiam laikui tas viskas padaryta tik apičiupomis. Pavyzdžiui: visas pasaulis žino, kad valdomajam Belgijos Konge randasi turtingi radiumo sluogsniai, kuriuo, del jo aukštų kainų, yra susidomėję viso pasaulio kapitalistai, bet iki šių dienų kitų kraštų kapitalistams ta radiumo produkcija beveik yra paslaptis. Ne tik kad pasaulio imperialistai iki šiol nepajėgė nustatyti kitų valdomose kolonijose gamtos turtų, bet dar pasitaiko taip, kad negali tiksliai nustatyti ir pačią valdomąją galią, tik tiksliai apskaičiuoja tos šalies imperialistai, kurie valdo tas kolonijas, o kitiems pasilieka galvosukiu. Francijos valdomųjų kolonijų oficialis skaičius iki 11, bet tikrenybėje siekia iki 20. Tad pasaulio kapitalistai negali ramiai žiūrėti į tariamus milžiniškus Afrikos turtus, jie mato vienų pralobimą iš tų turtų, tai nepasilieka ir kiti. Siunčia ekspedicijas palei ekspediciją, tie suradę arba įtarę turtų buvimą tam tikruose žemės plotuose praneša savo šalies kapitalistams, o tie pasistengia pasiųsti misijonierių gaujas, kurie patraukia tos šalies žmones ir nuo to laiko prasideda karinės misijos, kurios su ginklu užvaldo tą šalį ir išnaudoja iki kaulo pavergtosios šalies gyventojus.

Pasaulio imperialistai, ugdydami militarizmą, pasiverčia save patriotais, meta įvairius demagoginius obalsius; būk tai perankšta tos šalies gyventojams, tai reikia ieškoti kolonijų, kuriose turi pasidaryti vietos krašto pricaugliui. Tačiau pažiūrėjus į Afrikos kolonizavimą, matysime visai ką kitą. Anglijos valdoma pietų Afrika turi 7,000,000 gyventojų, iš kurių tik 1,600,000 yra europiečiai ir iš tų pačių maža dalis anglų tautybės; išskyrus kapitalistus ir militaristus, visi kiti iš įvairių Europos šalių suvažiavę darbininkai. Ta maža saujelė baltųjų Angljos imperialistų eksploatuoja visus pietinės Afrikos juodus ir baltus gyventojus.

Išskaitant pietinę Afriką, Egyptą, Liberiją ir Ethiopiją, mes rasime, kad Anglijos, Francijos, Italijos, Belgijos ir Portugalijos valdomose kolonijose aukščiausia statistinė baltųjų žmonių skaitlinė nedidesnė, kaip 1,630,000.

Francija yra didelė kolonialė imperija, ji daug yra prisisavinus Afrikoje kolonijų. Jos naminė populiacija yra 42,000,000 gyventojų, tačiau ji valdo imperiją su 102,077,124 gyventojais. Jos gyventojų ir kitų europiečių Afrikos kolonijose randasi tik 1,373,930.

Išskyrus Egyptą, Pietų Afriką, Anglijai liekasi dar 22 kolonijos, kuriose ji turi valdymo teises ir jose randasi tik 100,888 baltieji žmonės.

Italija savo trijose kolonijose, išskyrus Ethiopiją, turi tik 54,972 europiečius, o Belgija savo trijose kolonijose turi tik 18,391 europietį. Portugalijos kolonijose priskaitoma iki 80,620 europiečių. Ispanijos valdomose keturiose kolonijose europiečių skaičius nesiekia nė 3,000. Portugalijos valdomoj Angolijoj yra 2,554,359 gyventojai, iš kurių tik 40,000 yra europiečiai.

Galime aiškiai matyti, kaip Italija galės kolonizuoti Ethiopiją, jei jos valdomoj kolonijoj Eritrea randasi 621,621 gyventojas ir iš jų prieš pradedant puolimą ant Ethiopijos buvo tik 4,565 europiečiai. O Italijos Somalilande, kur gyvena 1,010,815 gyventojų, europiečių randas tik 1,658 ir Libijoj tarp 727,663 gyventojų europiečių gyveno 48,749. Tenai toks didelis nuošimtis susidarė del šiek tiek prielankesnio klimato, bet ir iš tų 48,749 buvo italų tik 37,000. O Italija Afrikoj kolonijas pradėjo grobti dar 1870 metais ir iki šiam laikui tų kolonijų kolonizavimas yra lygus noliui, tai suprantama, ko vertas dabartinis Mussolinio šūkis, kad Italija neturi kur dėti žmonių prieaugį.

Istorija visai ką kitą rodo. Imperialistams užgrobus Afrikos turtingus kraštus jiems nėra svarbu juos kolonizuoti baltais žmonėmis, bet tokiais, iš kurių jie numato gauti didžiausį pelną. Anglija kelctoj savo kolonijų visiškai nepageidauja balto žmogaus kolonizavimo, stato įvairias įstaigų skerspaines baltajam žmogui tenai įsigyventi. Anglijos valdomose kolonijose, Basutolande, Kenya, Bechuanalande, Swazilande ir kitose kolonojose, kolonizuoja egyptėnus ir indėnus, o balticsiems sudarytos visiškos kolonizavimuisi skerspainės. Jeigu Anglijos kapitalistai, valdydami Afrikoj kolonijas jau virš 100 metų, nekolonizavo baltaisiais žmonėmis, tai jie turėjo gerus strateginius išskaitliavimus, nes su kolonizavimu baltojo žmogaus Afrikon būtų išaugęs irgi platus revoliucinis judėjimas ir įnešęs tam tikro reflekso į vietinius gyventojus. Norėdami palaikyti didelį priespaudoj Afrikos išnaudojamą liaudį, pasaulio imperialistai vengė ir vengs tenai kolonizuoti baltąjį darbininką, nes bijosi, kad baltasis tenai nuvykęs nepradėtų judinti vietinius išnaudojamus gyventojus, kas vėliau žymiai sumažintų užpuolikų grobį.

Vieną, ką pasaulio imperialistai daro Afrikoj, tai įvesdina savo kapitalus ir jais eksploatuoja Afrikos žmones.

Afrikos turtai vilioja pasaulio imperialistus, bet ne visur juos atranda. Kad ir paėmus Italiją: ji 40 metų atgal nemažai kraujo praliejo Afrikoj, tais laikais pasigrobė milžiniškus 1,267,735 kvadr. mylių žemės plotus, bet iki šių laikų mažai juos eksploatavo arba mažai ką naudos juose rado. Italija, matydama kaip Belgijos ir kitų šalių imperialistai turi riebius kasnius iš Afrikos, užpuolė Ethiopiją su tikslu tų turtų užtikti. Turtus ras ar neras, tai ateities klausimas, bet išskers Ethiopijos žmones ir ateityje jie tiek kolonizuos Ethiopijoj, kaip kad kolonizavo Eritrea.

Nuo to neatsilieka ir kiti pasaulio grobikai: Vokietijos naziai, Japonijos ir kitų šalių imperialistai budavoja milžiniškus laivynus, plečia sausumos armijas ir eina artyn prie susikirtimo už nepasidalinamą grobį Afrikoj, Azijoj ir Europoj. Tas anksčiau ar vėliau prives pasaulio grobikus prie susikirtimo. Tuos kruvinus žygius galės sulaikyti tik susivienyjus darbininkų klasė.

V-tas

ŽINIOS IŠ SOVIETŲ SĄJUNGOS

Smarkiai Kyla Industrija

Per pirmą šių metų ketvirtį lokalinės industrijos planas buvo išpildytas 105%. Bendra suma pagamintų industrinių gaminių turi 1,427,365,000 rublių vertę. Sulyginus su 1935 metų per pirmą metų ketvirtį pagamintais gaminiais, tai šiemet pagaminta 28.5 nuošimčiais daugiau, ir gaminių vertė pašoko aukščiau 316,500,000 rublių.

Pakilo Pirkimas Gaminių

Sovietų Sąjungos vartotojų kooperatyvai per pirmą šių metų ketvirtį pardavė prekių 1,800 milijonų rublių daugiau, negu pereitais metais per tą patį laikotarpį. Šiais metais buvo atidaryta daugiau 2,600 didelių krautuvių kaimuose.

Plečiasi Sunkiosios Industrijos Fabrikai

Šiais metais iki sausio 1 d., 1937 metų, Sovietų Sąjungos sunkiojoj industrijoj bus įdėta 9,000 milijonų rublių budavojimui naujų sunkiosios industrijos fabrikų ir praplėtimui mašinerijos esamuose fabrikuose. Fabrikų ir juose esamos mašinerijos vertė pakils nuo 36,000 milijonų rublių iki 45,000 milijonų rublių.

Sulyg nustatyto plano bus praplėsta produkcijos pajėgumas visose sunkiosios industrijos šakose. Vienas milijonas kilovatų jėgos bus pridėta rajoninėm ir didelėm industrinėm elektros stotim, vyriausiai del naujų didelių elektros stočių, įskaitant penkioms stotims po 50,000 kilovatų pajėgumo kiekvienai, 20 stočių po 25,000 kv. pajėgumo, ir vienai 62,000 kilovatų pajėgumo (Dniepro Elektros Stočiai). Bus ne tik padauginta esamųjų elektros stočių virš minėta skaitlinė pajėgumo, bet ir atidaryta keletas naujų. Bus atidaryta antra stotis Stalinogorske su 100,000 kv. pajėgumo, stotis vardu Kamenskaya su 50,000 kv. pajėgumo, ir Kanakir elektros stotis (Transkaukazijoj) su 42,000 kilovatų pajėgumo.

Anglies industrijoj bus atidaryta operacijai 18 naujų mainų, kurios turės pajėgą iškasti 5,750,000 tonų anglies.

Aliejaus industrijoj bus atidaryta 16 naujų traukimo vienučių, kurių bendras pajėgumas suteiks 3,220,000 tonų aliejaus.

Svarbus pakilimas bus geležies ir plieno industrijoj, dalinai plieno roliavimo fabrikuose. Čia bus atidaryta 14 naujų atdarų tirpinimo pečių, 17 plieno roliavimo fabrikų, ir trys vėjiniai pečiai. Šios vienutės, šiais metais duos kraštui 758,000 tonų rūdos, 345,000 tonų plieno, 722,000 tonų roliuoto plieno, ir 104,000 tonų geležies.

Ural Vagonų-Buda v o j i m o Fabrikas del pagaminimo 28,000 sunkiųjų prekinių vagonų; Novočerkask Lokomotyvų-Budavojimo Fabrikas del pagaminimo 200 lokomotyvų; Krasnojarsko Vagonų-Budavojimo Fabrik a s del pagaminimo 2,000 vagonų, tie fabrikai bus paleisti šiais metais veikti. Egzistuojantieji automobilių fabrikai pradėjo produktuoti naujo modelio automobilius. Gorkio Fabriko pajėgumas bus pakeltas 100,000 trokų ir automobilių metiniai ir Stalino automobilių fabrikas Maskvoj 30,000 mašinų per metus. Taip-gi bus paleista operacijon Ufa Inžinų Fabrikas, Kijevo Automobilių Mašinų Fabrikas, ir Sverdlovske Mašinų Tool Fabrikas, ir trys dideli cemento fabrikai Maskvos provincijoj.

VOKIETIJOS PREKĖS KONKURUOJA ANGLIJOS PREKES BRAZILIJOJ

Rio De Janeiro, Birželio 11.—Vokietija veda didelę prekybinę kovą Brazilijoje prieš Angliją. Anglija vis mažiau ir mažiau parduoda Brazilijai, o tuo tarpu Vokietija nuolatos daugiau ir daugiau. Priežastis esanti ta, kad Vokietijoj dabar pigiau apmokami darbininkai, todel Vokietija gali pigiau parduoti.

Lietuvoje

Kokius Valstiečius Sušaudė ir Pasmerkė Ilgiems Metams Kalėti

Žemiau talpiname atėjusį iš Lietúvos pranešimą apie 23 d. gegužės sušaudytus Lietuvos valstiečius.

"Kunas, Geg. 23. Elta—Šio mėnesio 18-21 d.d. karo lauko teismas sprendė Broniaus Pratašević iaus, Juozo Leonavičiaus, Prano Maladausko, Juozo Bagdono, Broniaus Šiugždos, Simo Šiugždos, Kazio Norkevičiaus, Jono Vasiukevičiaus, Alfonso Petrausko, Kosto Šiugždos, Petro Šarkausko, Kazio Liesunaičio, Vinco Aleksos, Augusto Valinsko, Vinco Traskausko, Juozo Kežemėkaičio ir Otto Gerhardo bylą. Šiam teismui jie buvo atiduoti už tai, kad, 1935 metų pabaigos—1936 metų balandžio 20 d. laikotarpyje, esant karo stoviui, iš anksto tarp savęs susitarę ir bendrai veikdami: 1) surašė ir vienoje kaimyninėj valstybėj, jos piliečių padedami, spausdino priešvalstybinio turinio atsišaukimus, kuriais ūkininkai kurstomi nemokėti mokesčių, neklausyti įstatymų ir valdžios įsakymų ir nuversti esamąją valdžią, kuriuos atsišaukimus, pergabenę juos per sieną į Lietuvą, platino Vilkaviškio, Marijampolės ir Šakių apskrityse; 2) platino lapelius, kuriais seniūnai kurstomi atsisakyti nuo pareigų, o nepaklausiusiems grasoma mirtimi ir ugnimi ir, be to, 3) norėdami terorizuoti ūkininkus ir atkeršyti tiems iš jų, kurie neprisidėjo prie streiko, o taip pat atkeršyti jų įsakymų nevykdžiusiems seniūnams, iš anksto tam prirengtais ginklais, pavartojo prieš juos (ūkininkus ir seniūnus) ištisą eilę teroristinių aktų.

"Visus teisiamuosius teismas rado kaltus ir, atsižvelgdamas į visas bylos aplinkybes, nusprendė nubausti: **Petrauską, Norkevičių, Prataševičių, Šarkauską, Aleksą, Valinską ir Leonavičių—mirtimi, Traskauską, Liesunaitį, Gehardą, Bagdoną, Simą Šiugždą ir Vasiukevičių—kalėti sunkiųjų darbų kalėjime po 15 metų, Kažemėkaitį—12 metų sunkiųjų darbų kalėjimo ir Bronių Šiugždą—kalėti paprastame kalėjime 6 metus.**

"Iš visų mirtimi nusmerktųjų paduotų malonės prašymų J. E. Respublikos Prezidento liko patenkinti V. Aleksos, A. Valinsko ir J. Leonavičiaus; mirties bausmė jiems pakeista sunkiųjų darbų kalėjimu iki gyvos galvos. Likusiems keturiems, būtent, **A. Petrauskui, K. Norkevičiui, B. Prataševičiui ir P. Šarkauskui,** mirties bausmė šiandien įvykinta."

Padegė Klaipėdos Pedagoginį Institutą

Naktį į gegužės 21 d. nežinomi piktadariai sudegino Klaipėdos pedagoginio instituto biblioteką. Visos knygos ir bibliotekos inventorius sudegė. Nuostolių padaryta apie 15,000 litų.

Piktadariai į biblioteką įėję per balkoną. Kadangi durys iš skaityklos į knygų sandelius buvo užrakintos, piktadariai išlaužė duris ir, matyti, papylę kokio nors degamo skystymo, padegė.

Biblioteka buvo nesenai įkurta, bet jau turėjo daug vertingų knygų lietuvių, francūzų, anglų, vokiečių ir kitomis kalbomis.

Jei gaisras nebūtų buvęs laiku pastebėtas, būtų sudegusi viso instituto patalpa.

Nubaudė Provokatorių

Pernai kovo mėn. į Marijampolės apygardos žvalgybos bustinę atvyko Marijampolės vals. Kumelionių km. gyventojas B. Leonas ir pasisiūlė teikti žinias apie žmones šnipinėjančius vienai valstybei. Leonas pradėjo "dirbti."

Greit sugrįžęs įskundė keletą piliečių, būk tai jie šnipinėja vokiečiams ir kitiems. Pasisakė, kad jis tarp nekurių tarpininkaująs perduodamas laiškus. Rugp. mėn. Leonas pranešė žvalgybai, kad iš Marijampolės į Šiaulius išvyksiąs kažkos pilietis artilerijos sandelių sprogdinti. Leonas irgi turėjo vykti į Šiaulius, bet neišvyko. Žvalgyba pradėjo Leoną sekti ir numatė, kad jis nuo pradžios iki galui viską meluoja. Vėliau jis buvo suimtas ir kvočiamas prisipažino melavęs, nes jis norėjęs, kad žvalgyba padarytų protekciją cukraus fabrike jam ten darbo gauti.

Marijampolės apygardos teismas jį už tai nubaudė 6 met. sunk. darbų kalėjimo, bet apeliaciniai rūmai sumažino bausmę iki 4 metų ir nuo tų 4 metų numušė trešdalį, kaipo nepilnamečiui.

Jaunalietuviai ir Angelaičiai Badosi Peiliais

Balandžio 18 dieną Jonavoj buvo angelaičių (Lietuvių katalikiško jaunimo) vakarėlis. Grįžtant iš vakarėlio gatvėje dalyviai pradėjo muštis. Jonavos jaunalietuvis J. Monginas suomišku peiliu nudūrė M. Jadzevičių, kuris buvo nugabentas į ligoninę ir greit mirė.

Monginą neva patraukė kaltinamuoju už sunkų kūno sužalojimą, bet kaipo jaunalietuvį neareštavo, tik paskyrė policijos priežiūrą.

Užsimušė Lakūnas

Gegužės 20 d. virš Kauno lakūnai darė generalius skraidymus del prisirengimo aviacijos dienai. Vieną lėktuvą valdė kap. Nekrašius. Jis bedarydamas mirties kilpas pametė lygsvarą, kad net sparnu užkliudė žemę ir pats dūrė galva į šale esantį kulkosvaidį. Nuo to smūgio už kelių valandų mirė.

Po Dariaus ir Girėno žuvimo, Nekrašius buvo atvykęs Amerikon tikslu skrįsti Lietuvon, bet čia to sumanymo neįvykdė.

Traukinių Katarstrofa Jonavoj

Gegužės 27 d. Jonavos stoty stovėjo prekinis traukinys ir laukė prasilenkiančio ateinančio nuo Radviliškio kito traukinio. Atėjusiam į Jonavos stotį traukiniui buvo per klaidą atidaryti tie bėgiai, ant kurių stovėjo kauniškis traukinys. Radviliškio mašinistas, privažiavęs artyn, pamatė, kad traukiniai susiduria ir katastrofa neišvengiama, bet traukinį sustabdyti buvo jau per vėlu.

Pats mašinistas spėjo iššokti ir nuo mirties išsigelbėjo. Po kelių sekundžių įvyko didžiulis trenksmas—traukiniai susidūrė.

Katastrofos metu 12 vagonų visiškai sudaužyta, 17 vagonų smarkiai sugadinta.

Prekiniuose vagonuose buvo bekonai, žarnos, oda, cementas ir kitos prekės. Žmonių aukų nėra. Stoties budėtojas ir ešmininkas areštuoti.

Nubaudė Gegužės Pirmosios Dienos Demonstrantus

Gegužės 26 d. kariuomenės teismas visą dieną svarstė 1935 m. Gegužės Pirmosios dienos demonstrantų bylą. Vakare paskelbė sprendimą, pagal kurį J. Bartkevičius nubaustas 12 met. sunk. darbų kalėjimo, Gesė Žmudskaitė ir Aba Sibjoras po 8 met. sunk. darbų kalėjimo, Sora Vingerinaitė, Jokūbas Pelermanas ir Stasys Sutkevičius po 6 met. sunk. darbų kalėjimo, Jauta Taidikaitė, Rachelė Dikaitė, Ribė Cechelerytė, Sinda Bakaitė ir Juozas Salvestrauskas po 4 met. sunk. darbų kalėjimo, Chama Rapsteinaitė ir Ona Stimburienė po 1 met. sunk. darbų kalėjimo. Iš viso nubausta 13 žmonių.

Nubaudė Pašto Pinigų Išeikvotoją

Teisams nubaudė 6 metais sunk. darbų kalėjimo buvusį Biržų pašto viršininką M. Plepį už išeikvojimą 47,000 litų. Bet jam bausmę sumažino tam tikromis baudžiamo statuto numatomis pasekomis. Teisme Plepis prisipažino, kad padaręs prasižengimą del nesąžiningų kazirninkų, kurie kartais ir ant grindų parsimetę jį paveldavo. Su ašaromis teismo prašė nebausti jį, bet bausti visus tuos kazirninkus, o jį paliuosuoti, nes jis turįs Gedemino ir dar du ordenus.

.... Išeikvojo 200,000

Neužilgo Kauno apygardos teismas pradės nagrinėti taupomųjų kasų išeikvotojų bylą. Kaltinamaisiais patraukti 6 asmenys: Janulis, Chomskis, Vaškevičienė, Pečeinikovas, Čertokas ir Marijošius. Jie visi nukniaukė 200,000 litų.

Lietuvos Darbininkai Boikotavo Darbo Rūmų Rinkimus

Gegužės 24 d. fašistai buvo paskelbę darbo rūmų rinkimus, bet sulyg pačio "Liet. Aido" davinių, tai iš tų rinkimų išėjo piš. Kaune turinčių teisę rinkti darbo rūmų atstovybę yra 19,688 žmonės, o balsavę tik 3,494, tai yra tik 17-18%. Panevėžyje turėjo teisę balsuoti 2,600 žmonių, balsavo tik 392. Kupišky turėjo teisę balsuoti 195 žmonės, balsavo 30; Klaipėdoje 700, balsavę tik 17. Panevėžio apygardoje balsavę tik 8% turinčių teisę balsuoti.

Greičiau, kad bus toki patys rezultatai ir iš fašistų sutaisytų seimo rinkimų.

Byla Del Kudikio Palaidojimo

Kupiškis. "Liet. Žinios" rašo: "Praėjusiais metais Kupišky, Paketurių kaime mirė piliečio A. Simonavičiaus nekrikštytas kudikis, 2 metų amžiaus. Pažindamas gerai vietinio klebono nusistatymą del nekrikštytų vaikų ir nesitikėdamas, kad klebonas sutiks jo vaiką kapuose palaidoti, A. Simonavičius pats vienas nuėjo į katalikų kapines, atkasė savo motinos seną kapą ir jame palaidojo vaiką. Klebonas sužinojęs apie tai, per tarpininkus liepė Simonavičiui ateiti pasiaiškinti, o šiam neatėjus įskundė tardytojui.

"Pradėjęs tardymą, tardytojas vadovavosi tais baudž. straipsniais, kurie numato bausmę iki 6 metų sunk. darbų kalėjimo, ir liepė čia pat Simonavičių suimti, paskiradamas kardomąją priemonę 10,000 litų turto laidą. Vietos laisvamaniai laidą įnešė ir Simonavičius buvo paleistas. Gavusi iš tardytojo medžiagą, prokuratūra kitaip kvalifikavo nusikaltimo rūšį ir per davė bylą spręsti Kupiškio apylinkės teismui, kuris nubaudė Simonavičių 9 mėn. paprasto kalėjimo, paskyrė kardomąją priemonę—1,000 litų grynais pinigais ir Simonavičių čia pat suėmė. Įnešus laisvamaniams užstatą, Simonavičius po kelių dienų buvo paleistas ir apeliavo į apygardos teismą. Panevėžio apygardos teismas gegužės 13 d. šią bylą išnagrinėjo ir nubaudė Simonavičių 2 sąvaitėm paprasto arešto. Simonavičius kasavo sprendimą Vyr. tribunolui ir tikisi būsiąs visai išteisintas, nes Kupiškio kapinės priklauso parapijai, o ne klebonui, ir Simonavičius kaipo netikintis, negalėjęs būti verčiamas kreiptis į kleboną. Simonavičiaus gynėjas yra tos nuomonės, kad šios bylos klebonas iš viso negalėjęs kelti, nes kapinių savininkai yra parapija, o klebonas—visai pašalinis asmuo."

KAS BUVO TIE KETURI SUŠAUDYTI SUVALKIJOS VAISTIEČIAI

Atėjo iš Lietuvos žinios, kad 23 d. gegužės sušaudytieji yra Kazys Norkevičius, Bronius Prataševičius, Alfonsas Petrauskas ir Petras Šarkauskas ir kiti nusmerkti ilgiems metams kalėti.

Lietuvos fašistiniai laikraščiai apie sušaudytų prasižengimus net venge ką nors plačiau parašyti, nes tokių įrodymų neturi, tik labai trumpai parašė primesdami, būk tai jie dirbo svetimos valstybės naudai, vykdė terorą, ir svarbiausia, tai ragino nuversti fašistinę valdžią, bet ką jie terorizavo sprendime nė mažiausio faktelio nėra nurodyta. Kas svarbiausia tai, kad ant jų fašistinis teismas suvertė visą valstiečių streiko kaltę.

Kadangi iš keturių sušaudytų yra man trys pažįstami ir kiti trys nusmerktieji mirtin taipgi pažįstami, tai svarbu painformuoti visuomenę apie jų darbus. Nežinau Šarkausko, bet šie trys yra vidutiniai ūkininkai. Sakyti, kad jie buvo vyriausi streiko vadai tai yra nesąmonė. Kuomet praeitais metais prasidėjo Suvalkijos valstiečių streikas ir, man būnant Lietuvoj, teko patirti, kad tą streiką organizavo visai kiti asmenys, o šie sušaudytieji, tai šiek tiek daugiau aktyvumo paėmė po kruvinų Gražiškių įvykių. Bet tuomet ne vien jie vieni reiškė pasipiktinimą prieš fašistinę valdžią, bet beveik 90% visų gyventojų degė kerštu atkeršyti žudeikoms.

Sušaudytas Alfonsas Petrauskas, kaip visiem žinoma, buvo pavasarininkas, ir pereitais metais rugp. 22 d., kuomet jau buvo streikas prasidėjęs, man teko jį matyti Būdviečių kaime vaidinant rolę veikale "Mes be Vilniaus nenurimsim." Pasibaigus vaidinimui jis pats rinko aukas į Vilniaus vadavimo fondą ir kiek teko tuomet pasikalbėti su nekuriais to kaimo jaunuoliais, tai visi skundėsi nelemta gyvenimo padėtimi ir plačiai pritarė pasireiškusiam streikui, bet imtis iniciatyvos jo vadovavimui pas juos nesimatė.

Geriausiai pažįstamas buvo, tai Kazys Norkevičius, iš augimo netolymas kaimynas. Jis niekuomet nėra buvęs kokiu tai politikierium, išskyrus pavasarininkų sąjungą, ir rodos šiaulių sąjungą, pasiturinčio ūkininko sūnus. Velionis 1919 metais įstojo savanoriu Lietuvos kariuomenėn, bet pas jį viena gera ypatybė buvo, tai nepasiduoti save išnaudoti, nes kaipo pasiturinčio ūkininko sūnus prie to nebuvo pripratęs, kad kas jį išnaudotų. Tarnaujant jam 2-ram atsargos batalijone 1920 metais vasario mėn. kariuomenėj siautė didelė epidemija, kuri kasdien iš batalijono paimdavo po keletą aukų. Epidemijos priežastis paėjo iš blogo kareivių prižiūrėjimo, tai kareiviai, matydami, kad juos mirtis kasdien kerta be pasigailėjimo, pareikalavo tinkamesnio užlaikymo, bet į tai karininkai atsakė areštais. Tuomet susiorganizavę kareiviai pasiuntė delegaciją pas Smetoną, kurią pakelėje karininkai areštavo. Įpykę kareiviai pradėjo areštuoti karininkus, o ant jų užtraukė kitus pulkus ir pradėjo iš kulkosvaidžių šaudyti į 2-ro atsargos batalijono kareivines ir ta kova užsitęsė beveik visą parą.

Už tą sukilimą tuometinis karo teismas buvo nusmerkęs mirti ir Kazį Norkevičių, bet paskui paliko kalėti 12 metų, bet pasedėjus 4 mėnesius susirinko Steigiamasis Seimas ir drauge su kitais jį amnestavo. Žinoma, nors ir tuomet jam buvo primetamas politinis nusikaltimas, bet jis jokia politika neužsiėmė, vien, būdamas energingu vyru, gynė savo teises. Išėjus jam iš kalėjimo pamainė jį jo kitas brolis studentas iš kariuomenės, kuris šiandien tarnauja kariuomenėj aukštuoju karininku (rodos pulkininko laipsnyje).

Norkevičius, kaip ir visa jų šeima, visados buvo didelis Lietuvos patriotas ir didžiavosi karininkais, nes ir jo brolis tokiame laipsnyje buvo, tik viena pas jį, fašistų akimis žiūrint, blogiausia ypatybė buvo, tai nepakentimas sukčių valdininkų, jis nesigailėjo jiems ir viešose vietose komplimentų numesti, o doresnius valdininkus jis labai pagarboj laikydavo. O dabar, kuomet beveik neliko šiek tiek žmoniškesnių valdininkų, tiesioginiai pradėjo šaudyti į valstiečius, tad aišku nepasiliko nuošaliai ir Norkevičius, už tai jį ir nužudė.

Lietuvos budeliai tiems pasmerktiesiems mirti primetė, būk tai jie terorizavo ūkininkus, bet kiek man teko pažinti pernykščias Lietuvos sąlygas ir nusmerktus žmones, tai nesinori tikėti, kad bent vienas iš nusmerktųjų būtų ką nors bendro turėję su teroristinėmis grupėmis. Jeigu ieškoti teroro priežasčių ir terorą vykdančių grupių, tai jas surasime ne pas nusmerktuosius, bet tarp valdiškų žvalgybininkų. Valdiški žvalgybininkai be jokio reikalo suimdavo nekaltus ūkininkus ir juos terorizuodavo, pavyzdis: suėmė Lankeliškių kaimo vieną valstietį, kuris apie vedimą streiko niekad savo gyvenime nepagalvojo. Suėmimo priežastis: šnipas norėjo gauti už jo galvą pinigų, tai ir apšaukė jį Suvalkijos valstiečių streiko vadu. Suimtasis sėdėjo kalėjime, o tuo pačiu metu skundiką kiti šaudė per langą. Tegul Lietuvoj panaikina brangų apmokėjimą šnipams, tai išnyks teroras, nes dabartiniai deginimai ir šaudymai neina organizuotu būdu, bet stichiniai valstiečiai pradėjo kovoti su šnipais. O streiko komitetas neskelbia teroro (išskyrus voldemarininkus), bet jų vyriausiu obalsiu buvo kovoti už gražinimą Lietuvoj demokratijos.

Kas link teroristinių lapelių išleidimo, tai nesinori tikėti, kad dabartiniai nusmerktieji juos rašė. Kiek man teko patirti iš dviejų asmenų darbartiniu laiku pasmerktųjų mirti, tai jie teiravosi apie galimumus kovoti už atsteigimą demokratijos ir panaikinimą anarchinės padėties.

Net ir patys teismai pripažįsta, kad atsiranda daugybė provokatorių ir juos kaip kada pabara ir pasirodo, kad daugybė grąsininmų parašo tie, kurie tik turi paprastą piktumą ant vienas kito, o šie daugiau organizuoti ir rimčiau pradėję kovoti valstiečiai buvo nužudyti už tai, kad demokratijos gražinimą Lietuvos fašistai skaito savo didžiausia nelaime.

M. Guoba

HON. WILLIAM EULER VYKS SOV. SĄJUNGON

Ottawa, Birželio 10. — Hon. William Euler, prekybos ir pramonės ministeris, lankysis Vokietijoj ir Sovietų Sąjungoj sudarymo prekybinių sutarčių reikalu.

Kanados valdžia pajuto, kad Bennetto užsispyrimas atnešė žalą Kanadai. Veikiausiai, kad liberalų valdžia bus gudresnė ir atsteigs prekybinius santykius su SSRS.

Darbininkai ir farmeriai išreiškė džiaugsmą, kuomet išgirdo, kad Kanada rengiasi vesti prekybą su SSRS. SSRS užsakymai Kanadai duotų darbo daugeliui darbininkų, o valstiečiams būtų vieta, kur parduoti savo gyvulius.

480,000 DARBININKŲ ĮSTOJO Į UNIJĄ LAIKE STREIKO

Paryžius, Birželio 9.—Francijos darbininkų streikas, kuriame dalyvavo virš milijono darbininkų, ne tik didesnes algas iškovojo, bet ir unijas sustiprino. Laike streiko į unijas įstojo 480,000 darbininkų.

Aukso Kasykloj Blogos Naujienos

Red Lake, Ont.—Pora mėnesių atgal Howey aukso mainoje akmuo krisdamas iš viršaus lietuviui darbininkui, Juozui Paliliūnui, sulaužė koją. Antra kapitalistinė auka buvo jugoslavų tautos darbininkas J. Shumaradik. Jam bedirbant akmuo plyšo nuo lubų ir smarkiai krisdamas jį vietoje sulaužė. Kiti darbininkai pripuolę jį ištraukė iš po akmenio dar truputį gyvą. Kompanija su orlaiviu pasiuntė Winnipegan ligoninėn, kur jis tą pačią naktį ir mirė. J. Shumaradik buvo darbininkiškų idėjų žmogus, priklausė darbininkiškoms organizacijoms ir rėmė jas. Buvo vedęs, paliko jauną žmoną ir vaikučius. Trečia kapitalistinė auka buvo Red Lake gold shore mainoj: keidžias eidamas viršun sumaigė darbininką (keidžias vadinamas tas prietaisas, kuris veža darbininkus į mainas ir į viršų). Darbininkas dirbo ir nepastebėjo ateinančio keidžio. Nesužinota kokios tautybės užmuštasis buvo, nes nesurasta pas jį jokių dokumentų ir įrodymų.

Tai matote, draugai, kaip darbininkai žūsta kasdami turčiam auksą, o sau jie išsimaino džiovą ir žūsta.

Reikalinga darbininkams organizuotis ir reikalauti geresnių darbo sąlygų, nes jeigu būsime pavieniais, tai visi taip žūsime.

Mainierys

Mokslas ir Technika

Birželio 19 d. Sovietų Sąjungoj Dalyvaus Svarbiausios Pasaulinės Mokslo Įstaigos, Studijavimui Saulės Užtemimo

Šių metų birželio 19 dieną įvyks visiškas saulės užtemimas, kuris aiškiausia bus matomas Sovietų Sibire, Omsko apylinkėj. Jau senai kaip Sovietų mokslininkai ruošiasi prie observavimo saulės užtemimo. Saulės užtemimą tėmys 17 Sovietų astronominių ir 8 geofizikalinės grupės. Taip-gi ir viso pasaulio mokslinės įstaigos plačiai nuvyko į Sovietų Sąjungą daryti mokslinius observavimus laike saulės užtemimo. Tarp svetimų šalių ekspedicijų randasi šios organizuotos mokslinės grupės: Harvardo Observatorija ir Massachusetts Technologijos Institutas, Francijos Astronominė Draugija, Italijos Mokslinė Akademija, Kyoto Universitetas (Japonijoj), Paryžiaus Observatorija, Britų Rojalinė Draugija ir Rojalinė Astronominė Draugija, Nacionalinė Geografijos Draugija (USA), Georgetown Universiteto Observatorija, Čechoslovakijos Astronominė Draugija, ir Lenkijos organizacijos.

Į viršpažymėtas grupes įeina tų įstaigų žymiausi mokslininkai. Georgetown Universiteto ekspedicija nusivežė į observatorijos vietą 65 pėdų ilgumo teleskopą.

Svarbiausias mokslininkų tikslas bus studijuoti saulės paviršių, kas yra geriausia galima laike jos užtemimo, nes užėjus prieš ją kitai planetai susidaro tam tikras spindulių vainikas ir tuomet mokslininkai gali daryti su mokslininkais instrumentais saulės paviršiaus sudėties patikrinimus.

Mokslininkai laike saulės užtemimo stengsis padaryti daugybę nuotraukų ir įvairių naujų patėmyjimų, kas duos galimybę patikrinti Einsteino teoriją. Jeigu būtų blogas oras tai tuomet mokslininkai bandymai būtų negalimi, bet užkirsti tam kelią tėmyjimai bus daromi iš kelių vietų.

Britų astronomai labai darbuosis tuo klausimu, jie po saulės užtemimo planuoja visų astronomų konferenciją Leningrade; jie dalyvaus prie Pulkovo Observatorijos ekspedicijos į Omską.

Galima Surasti Sudegusius Dokumentus

Padaryti sudegusių dokumentų rašytus ar spausdintus žodžius perskaitomais, yra surastas naujas mokslo būdas fotografuojant sudegusias popierus juodai šviesiais spinduliais. Tas yra atidengta daktaro G. J. Esselen, Bostono chemisto.

Pagal tą būdą, rašytų ar spausdintų popierų pelenai, kada fotografuojami tais spinduliais, kurių negali matyti žmogaus akis, daktaras G. Esselen sako, tie juodi sudegę pelenai per tuos spindulius persimaino į baltus ir rašalu subraižytos linijos taipgi įgauna kitą spalvą, bet galima viską išskaityti.

Daktaras G. Esselen tokį bandymą didžiai įvertina, nes pagelba tokio metodo bus ne tik galima daryti nuotraukas sudegusių didžiai svarbių dokumentų, bet tą išradimą bus galima panaudoti ir del išaiškinimo daugelio kriminalisčių.

Iki šiam laikui tokius ištyrimus buvo galima daryti su ultra-violetiniais spinduliais. Šie naujai naudojami spinduliai vadinami infra-red spinduliais ir tiems bandymams daugiau geresni ir padarys sudegusius popierius įskaitomais.

Instrumentas Del Saugojimo Miškų

Suvienytų Valstijų miškų eksperimentinė stotis ir agrikultūros departamentas pagarsino apie naują instrumentą vidinamą Byram ūkų matuotoją. Su tuo instrumentu bus galima atlikti labai svarbią rolę, pamatyti miškų gaisrus; rūpestingai išmatuoti miglas ir nustatyti kurioj vietoj randasi gaisras. Instrumentas bus naudojamas saugojimui miškų gaisrų, su kuriuo bus galima nustatyti per dūmus prasidedančio gaisro vietą. Nereikės ilgiau daryti bereikalingus žygius spėliojimus del gaisro suradimo, nes su instrumento pagelba bus galima permatyti dūmus ir rūkus 60%, sulyginus su horizonto tyrimu.

Instrumentas galės tarnauti keliems tikslams. Jį girininkai naudos saugojamuose bokštuose permatymui visokios rūšies rūkų ir permatymui pasikeičiančios oro srovės.

Kuomet rūkų matuotojo pagrindinė užduotis nustatyta saugojimui miškų, bet gal kiti griebsis tą instrumentą naudoti studijovimui atmosferos, nes instrumentas tinka tyrimui keleto dalykų.

Vandens Ugnis Pigesnė

Šioje gadynėje vis daugiau pradeda pavaduoti anglį elektrikinis apšildymas. Elektros šilima duoda galimybę palaikyti apšildomojoj vietoj didesnę švarą, nes nereikia užsiimti namuose su anglimis ir pelenais, o kas svarbiausia, tai kad elektros šiluma atseina daug pigiau pagaminti, negu iškasti ir atvežti anglis. Elektros stotys statomos ant vandens, kurios nereikalauja kūrenamų pečių ir jos varomos vandens srovės ir nutiestais elektros laidais suteikia plačiai apylinkei šilumą.

Vienos stambios elektros kompanijos apskaitliavimu, jeigu išplėsti Suvienytose Valstijose ant Columbia upės elektrifikaciją, tai su 29,000 dolerių išlaidų galima būtų pagaminti 180,000,000 kilovatų valandų. Įvedus tą elektros energiją į kurenamus pečius, tai susitaupytų apie 100,000 dolerių gamybos išlaidų, kurie išleidžiami pirkimui anglių.

Iš to fakto matosi, kad elektrikinis apšildymas reikalauja mažiau, negu trečdalio gamybos išlaidų. Ateityje nepatogus anglimis apšildymas turės užleisti patogesniam ir pigesniam apšildymui elektra, bet dabar neleidžia prie to eiti kapitalistinė sistema, kuri del pelno sumetimų stabdo nuo progreso visą technikos aparatą.

V—Tas

Miškų Darbininkų Gyvenimas

Hole, Ont.—Newaygo Timber Co. pradėjus piauti-lupti popiermalkes gavo darbo apie 360 darbininkų, kurie dauguma panašūs į kaulėtas baidykles, o ne į žmones. Uždarbis gana blogas, nes dirbant akordinį darbą per blogas miškas ir tik trys doleriai už single cord (8 X 4 X 4 pėdų). Tad gavusieji darbus skubina kiek tik jėgos leidžia, nes kiekvienas nori per du ir pusę mėnesio pasidaryti visiems metams del duonos ir druskos.

Del skubinimo priežasties daug susižeidžia, jau trys ligoninėj ir keturi kiek mažiau susižeidę guli kempėse. Pradžioje gegužės mėn. vienas jaunas darbininkas kirviu persikirto kojos čiurną, perkirto kaulą ir gyslą ir buvo nuvežtas prie geležinkelio išvežti į ligoninę, bet ponai sužinojo, kad keturių mylių atstume randasi meška trepuose, tad nuvyko meškos nušauti, o nelaimingąjį sulaikė prie geležinkelio kempėje laukti 4 valandas.

Del darbininkų neorganizuotumo nukapojo algas. Pirmiaus motorkaro valdytojui mokėjo $50 mėnesiui, bet bosui užklausus, kas sutinka dirbti tą darbą už $35, tuojaus atsirado vienas skebas ir apsiėmė dirbti už $35 mėnesiui ir tokiu būdu senas darbininkas neteko darbo. Pirmiaus prisiunčia darbininkus į kempes, o tik už kiek laiko parūpina patalines.

Darbininkams gėda duotis taip save už nosies vedžioti. Tad draugai stokime visi į I. L. W. U ir bendrai kovokime už blogų sąlygų panaikinimą.

P. Kiškis

25 (124)

Monti

estai Prieš Vergišką Bouchard Planą

pitalistų atstovas Bouchard
ec'o provincijos valdžiai pa-
tvirtinimui planą, kuriuo-
ri visus bedarbius privers-
ti atidirbti už pašalpas ir dabar
dirbantiems nukapoti algas li-
gi gaunamų pašalpų lygio.

Bouchard patiekdamas savo planą išsireiškė, kad už jį stos 90 nuošimčių Quebec'o provincijos gyventojų, bet praktikoje pasirodo priešingai. Kada Quebec'e pirmu kartu perstatė naują planą darbininkams, tai tas išsaukė kelių tūkstančių darbininkų protesto demonstraciją. Montreale Bouchar perstatė savo planą masiniame mitinge Mont Royal arenoj, geg. 30 d., kur susirinkusieji visiškai nedavė ir baigti dėstyti jo demagogiškus planus, o apleido areną ir protesto obalsius šaukdama maršavo minia gatvėmis apie dvi mylias. Ant rytojaus geg. 31 d. sušaukta Lefontane parke protesto mitingas. Policija uždraudė kalbėti. Susirinkusi minia iš apie 7,000, išreikšdama protestą prieš Bouchard planą ir prieš policijos uždraudimą laikyti parke mitingą, visa demonstratyviai nužygiavo ant kampo St. Catharine St. W. ir Montcalm, kur išnuomavo salę, išsivedė per langus garsiakalbius ir per tris valandas sukalbėjo gatvėse trafiką mitingavo.

Birželio 7 d. šaukė panašų mitingą Wellington parke. Ir čia pribuvus policija neleido kalbėtojams kalbėti. Minia, kaip ir pirmiau, demonstratyviai šaukdama: "Salin Bouchard planą!" "Lai gyvuoja Liaudies Frontas!" "Stokite į Liaudies Frontą!" ir su dainomis atžygiavo ligi lietuvių užlaikomos salės, ant Soulanger Str., kur kimštinai prisipildė saliukė ir netilpusi minia salėje užtvenkė gatvę. Prasidėjus kalbėtojams dėstyti tikslus Bouchard plano ir pakibus didžiausiam entuziazmui minioje tuojau pribuvo dešimts raitos policijos, keli desėtkai pėsčios, su motorciklais, būriai detektyvų, kurie pradėjo vaikyti klausančius kalbų, kurios per atdarus langus aiškiai girdėjosi. Buvo bandyta gauti garsiakalbis, bet policija neprileido. Nežiūrint, kaip toli nuvaikomi, žmonės vėl grįždavo klausytis kalbėtojų, kurie dėstė būdus, kaip po liaudies fronto vėliava darbininkai gali laimėti kovas ir kaip laimi Francijos darbininkai. Nors buvo bandoma išdraskyti mitingus, bet, ačiu francūzų darbininkų organizuotumui, mitingas tęsėsi virš tris valandas, laike kurių keliolika atstovų nuo įvairių organizacijų ir Liaudies Fronto vadai smerkė Bouchard planą ir kvietė darbi-

A. BOGDANOV.

Raude
Žvaig

FANTAZINIS R

(Pabaga)

yra kilmė šio mano rankraščio. Verner, kuris perskaitys jį —nekantįsoj dienoj po pranykimo manęs ir Vladimiro—pasirūpins, kad jis būtų atspausdintas. Jis yra mano vienintėlis testamentas del jo. Aš labai gailiuos, kad aš negaliu paspausti jo ranką atsisveikinimui . . .

Kuo daugiau aš rašiau tų atsiminimų, tuo aiškesnė darėsi man praeitis. Aš prisiminiau mano pasikalbėjimą su Menni, pasikalbėjimą, kuris įvyko laiminga naiam del manęs laike, kada Netti meilė davė man berybę tikėjimą mano jėgoms.

Montrealo Žinios

Protestai Prieš Vergišką Bouchard Planą

Kapitalistų atstovas Bouchard Quebec'o provincijos valdžiai paruošė tvirtinimui planą, kuriuomi nori visus bedarbius priverst ti atidirbti už pašalpas ir dabar dirbantiems nukapoti algas ligi gaunamų pašalpų lygio.

Bouchard patiekdamas savo planą išsireiškė, kad už jį stos 90 nuošimčių Quebec'o provincijos gyventojų, bet praktikoje pasirodo priešingai. Kada Quebec'e pirmu kartu perstatė naują planą darbininkams, tai tas išššaukė kelių tūkstančių darbininkų protesto demonstraciją. Montreale Bouchar perstatė savo planą masiniame mitinge Mont Royal arenoj, geg. 30 d., kur susirinkusieji visiškai nedavė ir baigti dėstyti jo demagoginius planus, o apleido areną ir protesto obalsius šaukdama maršavo minia gatvėmis apie dvi mylias. Ant rytojaus geg. 31 d. sušaukta Lefontane parke protesto mitingas. Policija uždraudė kalbėti. Susirinkusi minia iš apie 7,000, išreikšdama protestą prieš Bouchard planą ir prieš policijos uždraudimą laikyti parke mitingą, visa demonstratyviai nužygiavo ant kampo St. Catharine St. W. ir Montcalm, kur išnuomavo salę., išsivedė per langus garsiakalbius ir per tris valandas sulaikydama gatvėse trafiką mitingavo.

Birželio 7 d. šaukė panašų mitingą Wellington parke. Ir čia pribuvus policija neleido kalbėtojams kalbėti. Minia, kaip ir pirmiau, demonstratyviai šaukdama: "Šalin Bouchard planą!" "Lai gyvuoja Liaudies Frontas!," "Stokite į Liaudies Frontą!!" ir su dainomis atžygiavo ligi lietuvių užlaikomos salės, ant Soulanger Str., kur kimštinai prisipildė saliukė ir netilpusi minia salėje užtvenkė gatvę. Prasidėjus kalbėtojams dėstyti tikslus Bouchard plano ir pakilus didžiausiam entuziazmui minioje tuojau pribuvo dešimts raitos policijos, keli desėtkai pėščios, su motorciklais, būriai detektyvų, kurie pradėjo vaikyti klausančius kalbų, kurios per atdarus langus aiškiai girdėjosi. Buvo bandyta gauti garsiakalbis, bet policija neprileido. Nežiūrint, kaip toli nuvaikomi, žmonės vėl grįždavo klausytis kalbėtojų, kurie dėstė būdus, kaip po liaudies fronto vėliava darbininkai gali laimėti kovas ir kaip laimi Francijos darbininkai. Nors buvo bandoma išdraskyti mitingas, bet, ačiu francūzų darbininkų organizuotumui, mitingas tęsėsi virš tris valandas, laike kurių keliolika atstovų nuo įvairių organizacijų ir Liaudies Fronto vadai smerkė Bouchard planą ir kvietė darbininkus-bedarbius organizuotis prieš kapitalistų daromus puolimus ant darbo žmonių gyvenimo.

Tūkstantinė minia entuziastiškai rėmė kalbėtojų pasiūlymus pasisakydama už Liaudies Fronto stiprinimą.

Dabar praktikoje vyksta ne tas, ką Bouchard sakė, bet ką Liaudies Frontas sakė, būtent: Bouchard planą neužgirs 90 nuošimčių, bet pasmerks jį, kaipo vergišką darbo žmonių planą.

K. Angus—R.

Francūzų Vado Komunisto Laidotuvės

Birželio 8 d. mirė vienas iš žymiausių francūzų darbininkų vadų Quebec'o provincijoj, Komunistų Partijos Centro Komiteto narys, draugas Vumet, apie 30 metų amžiaus energingas revoliucinis darbininkas. Tai antro draugo ir vado francūzai darbininkai neteko laike praeitų dviejų metų. Kaip pirmas, drg. P. Delisle, taip ir drg. Vumet mirė iš nusikamavimo revoliuciniame darbe. Abudu buvo profesiniai revoliucionieriai. Abudu visą savo energiją paaukavo darbininkų klasės mobilizavimui į kovą už pasiliuosavimą iš po kapitalistinio jungo. **"Nors jie mirė ligoninėje, bet lygūs kovotojams kritusiems ant barikadų,"** pareiškė drg. Tim Buck laidotuvėse. Daug prisidėjo prie jų gyvenimo sutrumpinimo ir neįvertinimas jų darbo, kaipo vadų, ir nesuteikimas reikiamo jiems pragyvenimo. Komunistai dažnai daro klaidas užmiršdami save, kaipo atskirus asmenis ir jų vertę del darbininkų klasės. Energiją vartoja, bet jos atstatymu nesirūpina, kas per greit pakerta juos. Gaila, kaip draugų vadų, bet jų gyvenimo rezultatai džiugina Kanados darbininkus. Skaitlingos francūzų darbininkų masės eina jų pramintais takais.

Birželio 11 d. įvyko drg. Vumet laidotuvės. Laidotuvių skelbtu laiku prasidėjo smarkus lietus, dalis pasiruošusių dalyvauti laidotuvėse susilaikomi nuo dalyvavimo, bet nuširdžius rėmėjus revoliucinio judėjimo lietus nesulaiko. Prasidėjus laidotuvių maršavimui susidarė kolumnos iš apie 3,000 darbininkų. Lietus permerkia maršuotojų drabužius, bet apleidžiančių maršuotojų eilės nepastebimos. Būrys francūzų darbininkų nešė gyvų gėlių vainikus, tai pagerbimo ženklai nuo organizacijų, kurias drg. Vumet auklėjo. Dūdų orchestras laidotuvių maršu ir internacionalo balsais praneša, kad apleido revoliucines darbininkų eiles jų vienas vadų. Prie lėtai slenkančio su lavonu automobiliaus žygiavo Kanados Komunistų Partijos vadai: drg. Tim Buck ir kiti drg. Vumet bendradarbiai.

Kapuose prie krematorijos durų susitvenkia tūkstantinė minia. Pirmas kalba drg. Tim Buck, vėliau francūzų darbininkų vadai. Minia permerkta ir vis dar nestojant lietui su liūdėsiu veiduose klausosi pranešimų apie velionies atliktus darbus ir raginimus užpildyti drg. Vumet vietą dešimtimis kitų revoliucinių darbininkų ir vadų, kurie taip svarbūs organizavimui darbo žmonių.

Buržuazija pergązdinta darbininkų klasės solidarumu ir pritarimu komunistų partijai, kuri šiandien smarkiai žygiuoja pirmyn.

Reporteris—R.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Verduno Majoras Smerkia Bouchard Planą

Birželio 7 d. Verdune majoras Ferland kalbėdamas masiniame mitinge Bouchard planą lygino su hitleriniais žygiais prieš liaudį. Jis pareiškė: "Mes nepripažįstame jokio Hitlerio ar Mussolini mūsų šalyje." Verduno darbininkai pritaria kovai prieš kėsinimąsį pavergti bedarbius ir dirbančius.

Perkraustymas Bedarbių Miestui Kainavo $16,405

Pašalpų skirstymo viršininkai paskelbė, kad šįmet perkraustymas bedarbių iš vienos vietos kiton miestui padarė nuostolio $16,405. 1935 met. tam tikslui išlaidų padaryta $13,361. Viso šįmet turėjo remti persikraustyti 5,349 šeimynas. Reiškia kiekvienai šeimynai išleista $2.95. Padidėjimas persikraustymui išlaidų liūdyja biednėjimą masių.

Prigėrė Jaunuolis

Birželio 9 d. Lachinės kanale prigėrė jaunuolis Thade Cote, 17 metų amžiaus. Priežastis prigėrimo yra tame, kad jaunuolis prisivalgęs bananų ir šviežios duonos tuojau nuėjo maudytis ir paplaukęs apie 100 pėdų nuo kranto apsirgo pilvo skaudėjimu. Jo draugui nespėjus dar priplaukti jis nuskendo.

Šitas įvykis lai būna pamoka kitiems mylintiems maudytis.

Karo Veteranas Teisme už Pavargėliavimą

Birželio 10 d. S. A. V. jūrininkas M. Gallakher, kuris pereitame kare neteko kalbos tikslumo, atsidūrė teisme kaipo kaltininkas už pavargėliavimą Montrealo gatvėse. Teisėjas Plante išklausęs kaltinimą pareiškė: "Jis atrodo geras žmogus, bet neturi pavargėliauti po Montrealo gatves" ir bausmę suspendavo.

Tai kur atsidūrė didžiojo karo kareiviai. Kas jiems buvo žadėta ir ką jie gavo. Ar verta tikėti buržuazijos pažadams, kuri šiandien kalba fašistų lūpomis.

Aborto Darytoja Kaltinama Žmogžudyste

Pointsančalietė, Mrs. Alice Hamelin, 2651 Centre Str., žinoma kaipo "Madam Alice," kuri nežinodama medicinos mokslo užsiimdinėdavo abortų darymu. Dabar suimta ir kaltinama žmogžudystėje. Ją, kaipo tokia atidengė mirtis Quebekietės muzikės Miss. Faquet, po nesekmingo aborto.

Kaip paduoda buržuaziniai didlapiai, tai ji tiesiog nunuodyjus Miss. Faquet, francūzų tautybės merginą.

Sutikus Pėsčiam Keliauti 190 Mylių, Paliuosuotas

Birželio 8 d. pastatytas prieš teisėją Desmarais, L. Gauvreault, quebekietis, už vogtą kelionę treinu nuo Kingston, Ont., kur jis buvo paliuosuotas iš kalėjimo. Teisiamas aiškinosi, kad jis neturėjęs pinigų užmokėti kelionės bilieto ir prižadėjo, kad kiekvieną colį ligi Quebeco, 190 mylių keliaus pėsčias. Teisėjas paklausęs, kiek laiko jis išbuvęs arešto kameroje, pareiškė: "Labai puiku, bausmę suspenduoju, bet neik prie traukinio, jeigu neturi pinigų užsimokėjimui kelionės." Rodos, turėtų gėdytis teisėjai tokius išsireiškimus darydami.

Surinko K. A.—R.

KONGRESAS ĮVYKS RUGPIŪČIO 1-2, MONTREALE

(Atkelta iš 1-mo puslapio)

Draugijos sekretorius J. Astrauskas įeina į K. L. Kongreso Šaukimo Komitetą. Ką pati draugija pasisakys Kongreso rėmimo reikalu, dar neteko sužinoti, bet tikimasi, kad ji savo žodį bus tarus teigiamai.

ALDLD abi kuopos, Jaunimo Choro ir Kanados Darb. Apsigynimo Lygos liet. skyrius užgyrė kongreso šaukimą ir galimai darbuojasi tam tikslui.

Dar liaukiame atsakymo iš Šv. Kazimiero parapijos choro, Šv. Onos ir Šv. Elzbietos pašalpinių draugijų. Jos nors nėra skaitlingos organizacijos, bet tikimasi, kad ir jų nariai gana apašaruotus laiškus nuo mūsų brolių ir seserų iš Lietuvos, kurie prašo pagelbos ir užtarimo persekiojami, kurie trokšta laisvės.

Kanados lietuviai, subruskime energingiausiai veikti gelbėjime Lietuvos liaudies! Praneškite K. L. Kongreso Šaukimo Komitetui, kur ir kaip eina kongreso prisiruošimas, kiek delegatų manote prisiųsti. Komitetas laukia ir jūsų kooperacijos šiame taip svarbiame darbe.

Su Pagarba, **K. Kilikevičius**
Kanados Lietuvių Kongreso
Šaukimo Komiteto Sekret.
P. O. Station "D",
Box 44, Montreal, Que

Montreal, Birželio 15. — Mr. Godbout, naujas Quobeco provincijos premjeras, davė prižadą, kad Front Populaire mitingai ir demonstracijos nebebus policijos trukdoma.

PIPIRNIČIA

Pasimatymas Su Lietuvybės Platintoja

Vieną dieną sumaniau nueiti pas Nepraustsnukio kaimyną Ropolą Kliacką. Įėjus grįčion užtikau keletą man nepažįstamų veidų, išskyrus patį Kliacką, su kuriuo mes kartu dirbdami vienoj kempėj, už lietuvybės išjuokimą sumušėm bulkuką.

Pasisveikinant, pats Kliackas ir keletas grįčioj esančių, karštai paspaudė mano dešinę, tik viena moterėlė, kuri kampe sėdėjo labai nusiminusi, šaltai man padavė ranką ir perstatė savo asmenybę:

—Esu Lilija Aulaitė, lietuvybės skleidėja.

Aa! manau nors vieną gerą ypatą užtikau Montreale, su kuria galima pradėti dirbti rimtą lietuvybės skleidimo darbą.

—Taigi, esu tikras žemaitis nuo pačios Šidlavos, vadinuosi Jurgis Pipiras.

—Kokią visuomenėje vietą užimat,—ji paklausė susirūpinusi.

—Patarnauju lietuvių visuomenei, suteikdamas aukščiausios kokybės pipirų, kurių turiu nemažą dozą ir montrealiečiams už lietuvybės apleidimą Montreale. Nes čia pas jus lietuvybė beveik visiškai apleista, ant gatvių kalba kokia tai lotinų kalba; gatvės pavadintos ir kokių tai cigonų šventųjų vardais, o lietuviško vardo nėra nė vieno. Ir dar tamsta sakaisi, kad esi lietuvybės platintoja, tai ar neverta pabarti!

—Ne, manęs tai nebarkite, nes aš labai skleidžiu lietuvybę, mat aš esu talentinga rašytoja.

—Bet visgi man keista, jei tamsta esate rašytoja, tai kodel man niekad neteko matyti tamstos parašytų raštų?

—Mat, tamsta turbūt mano raštų nematai delto, kad aš rašau į nepaprastos kokybės laikraštį "Vienybę," kuris Kanados lietuviams nelabai suprantamas. Mat del jo didelio vertingumo, į Kanadą pareina tik keli numeriai. Jis ir man pačiai pirmiau buvo nesuprantamas, bet ant laimės pas mane pribuvo jo redaktorius ir išaiškino. Nuo tada aš daug gerų rašinių į jį parašiau, o kas svarbiausia, tai po antgalviu telpa gražus abrozėlis; jei netilptų, tai, žinoma, spiaučiau, ir nustočiau rašyti.

—Tai gal ką nors parašėte ir apie mano kaimyną Kliacką, nes jis už lietuvybę kovojo su bulkuku.

—Ką? Aš rašysiu apie tą bezbožniką! Jis tik gėdą daro mūsų tautai besitrankydamas freitais,—ji perkirto supykusi.

—Na, tai apie ką rašote, gerbiamoji?

—Labai atsiprašau, kad jums į stubą įžengus pamiršau parodyti savo raštus, mat aš beveik kiekvieną stubą atlankau berodydama kiekvieną savo rašinį ir visur supykstu už juos,—įkišo ranką į užantį ir ištraukė pluoštelį aptrintų popiergalių,—štai žiūrėk kaip čia gražiai parašytas kūrinys, ir kokia graži išvada: "Šią dergologijos poemą skelbiu visuomenės žiniai . . ." O čia matote kitas aukštos kokybės kūrinys, kaip jame gražiai apibudinau rūtų darželį ir užkviečiau į jį visus ateiti.

—Ar tamsta esi nevedusi, kad rašai ir kvieti visus eiti į rūtų darželį. Ir, kita, nesuprantu, ką tenai norite pasakyti?

—Taip, esu vedusi, bet kas link nesupratimo rašybos turinio, tai taip ir pridera rašyti kiekvienam geram tėvynainiui, nes tik bedieviai taip rašo, kad viskas būtų suprantama. Matai, tamsta, jeigu aš rašyčiau apie Lietuvą, kad tenai yra vargas, Smetona karia žmones, ir čia Kanadoj lietuviai važinėja freitais ieškodami darbo, tai visiem būtų paprasta ir suprantama, bet kokia iš to tautai būtų garbė. O, anot "Vienybės" redaktoriaus, geriausia yra rašyti apie lietuvišką karvutę, o jei publika nesupranta, kada reikia ploti rankomis, tai galima jai pasakyti, kad plokit. Aš žinau, kad mano raštų niekas nenori skaityti, tai aš nueinu į kiekvieną stubą, ten perskaitau ir pagiriu, kad geros kokybės raštai. Dabar aš suradau dar vieną temą aprašyti, tai apie lietuviškas varles. Žinoma, mes, būdami Lietuvoj, jas visai neįvertinom, bet dabar jau ilgas laikas, kaip jų nematėm, tai bus galima parašyti, kad jos neišpasakytai gražiai dainuoja ir savo balsais pralenkia net patį Čapliną. Aš ketinu apie jas parašyti romaną, ir tikra esu, kad ta mano poezija bus vertingesnė, negu to redaktoriaus karvutė. Aš tikrai už tokį darbą gausiu smetonišką ordeną. Būk toks geras, paimk bent vieną mano abrozėlį su žemiau telpančiais aprašymais ir vaikščiodamas po stubas perskaityk kitiems, nes raštai baisiai geri.

Aš matydamas tos moterėlės apsvaigimą savo raštų gyrimu, perspėjau ją, kad tokiais raštais Kanados lietuviai nesiinteresuoja ir bijodamas, kad kas blogo su ja neatsitiktų, pasiūliau geriausių senovinių vaistų—pipirų.

—Gerieji žmonės! Tas irgi šliuptarnis! Matote, nemėgsta mano raštų, šalinkitės nuo jo, kaip nuo piktos dvasios, o aš bėgu pranešti Barabanui ir duosiu telegramą karvutės poemos redaktoriui,—tą pasakius išbėgo.

Jurgis Pipiras

Sudbury, Birželio 15. — Kadangi žaliosios kirmelės apgulę ir gelžkelius, tai dideli traukiniai negali pravažiuoti pro tą ruožtą: ratai slysta, kuomet susitraiško kirmelės. Prekiniai traukiniai dalinami į du ir daugiau.

Kirmelės nuėdė medžių lapus ir javus dideliuose plotuose, bet tuoj jos įsivilks į apvalkalus, iš kurių išsivystys drūgiai.

PIPIROGRAMA

Londonas, Anglija.—Vienam iš Anglijos socialistų vadų, augštai gerbiamam Jokūbui Thomas'ui, Anglijos kolonijų sekretoriui, atsitiko didelė nelaimė. Beeinant iš ministerių posėdžio prakiuro portfelis ir iškrito visi dokumentai, kurių tarpe buvo ir biudžeto paslaptys. Kaip ant nelaimės visus dokumentus rado kapitalistai. Žinodami, kad valdžia planuoja kokius ten mokesčius, jie išsidirbo planus pabėgimui nuo tų mokesčių. O Thomas buvo apkaltintas išdavime kapitalistams tų paslapčių ir aukščiausiame teisme nubaustas kuone pakorimui. Iš susikrimtimo jis dabar meta politiką rezignuodamas iš seimo. (Pipirničios štabas reiškia užuojautą Thomas'ui del tokios didelės nelaimės).

• • • • •

Kaunas, Lietuva. — Lietuvos valdžiai išleidus spaudon įstatymą, kuris reikalauja iš visų laikraščių talpinti visus valdžios raštus, dabar redaktoriams atėjo medaus dienos: valdžia užpildo laikraščius savais raštais, o redaktoriams nebėra kas veikia.

• • • • •

Chicaga, Suvienytos Valstijos. —Daktaras Šliupas šaukia visus Amerikos lietuvius darbuotis, kad sužmoninti Lietuvą. Lietuvos fašistai, besistatydami tikrais patrijotais, ir semdamiesi sau stiprybę iš praeities, o nežinodami, kaip praeityje lietuviai atrodė, kaip jie gyveno, taip Lietuvą ir lietuvius subiaurinę. kad nei į vilką nei į mešką lietuviai panašūs. Jei taip ilgai bus, tai lietuviai gali pavirsti į kokias bezdžiones.

• • • • •

Brooklynas, Suvienytos Valstijos. — Amerikos lietuviai su Čaplinu. Jiems moderniški laikai geriau patinka. Sakoma, kad Tysliava su sklokininkų vadu, Strazdu, planuoja susivienyti. Tik nei Tysliava nei Strazdas nižiną, kas iš jų abiejų išeitų susiliejus į vieną. Laisviečiai sako, kad būtų nei velnias nei gegutė.

—o—

ORAS

Quebeco mieste siautė baisi vėsula ir išpūtė iš provincijos seimo rūmų visus atstovus. Kadangi dabar būsią sunku juos visus surankioti, tai skelbiami nauji rinkimai, kurie įvyksią rugpiūčio 15. Ministerių pirmininkas, L. A. Taschereau, turėjęs prisikišęs kišenes visuomeninio aukso, todel krisdamas iš ministerių pirmininko sėdynės smarkiai puolęs ir susitrenkęs užpakalį. Manoma kad bus sunku visai pasveikti. Federalė valdžia mano siųsti jį senatinin kurortan sveikatos pataisymui.

Francijoj labai karšta. Darbininkai užsigeidė vakacijų. Kadangi dabar socialistinė valdžia, tai jie reikalauja tokių vakacijų, kaip Sovietų Sąjungos darbininkai gauna—apmokamų. Be pinigų, jie sako, menkos vakacijos. Kapitalistai strioke, kad jų kišenėse frankai tirpsta. Auksinius pinigus gabena užsienin.

A. BOGDANOV. VERTĖ PETRAS.

Raudonoji Žvaigždė

FANTAZINIS ROMANAS

(Pabaga)

yra kilmė šio mano rankraščio. Verner, kuris perskaitys jį —sekančioj dienoj po pranykimo manęs ir Vladimiro—pasirūpins, kad jis būtų atspausdintas. Jis yra mano vienintėlis testamentas del jo. Aš labai gailiuos, kad aš negaliu paspausti jo ranką atsisveikinimui . . .

Kuo daugiau aš rašiau tų atsiminimų, tuo aiškesnė darėsi man praeitis. Aš prisiminiau mano pasikalbėjimą su Menni, pasikalbėjimą, kuris įvyko laiminginusiam del manęs laike, kada Netti meilė davė man berybį tikėjimą mano jėgoms.

—Taip, ieškojimas tenais būtų buvęs gana užtikrintas. Bet . . . paprastai jie neturi vienos ypatybės, kurią aš įmačiau esant būtinai reikalinga: platų, įvairiapusį apsišvietimą, kuris stovi jūsų kultūroj aukščiausiam laipsnyj. Tos aplinkybės nukreipė liniją mano ieškojimo.

Taip kalbėjo Menni. Jo planai nepavyko. Ar tas reiškė, kad bendrai jis neturėjo ką nors išrinkimui, kad skirtumas tarpe abiejų kultūrų sutvėrė nepereinamą bedugnę del atskiro asmens ir nugalėti gali tik visuomenė?. Ta mintis mane patenkintų asmeniškai, bet apart jos aš turėjau vieną rimtą abejonę. Aš maniau, kad Menni privalo dar kontroliuoti savo paskutinį sprendimą, kas liečia draugus darbininkus.

Koki priežastis buvo mano nelaimės — nenusisekimo? Pirmą sykį ji atsitiko, kada srovingai išsiliejo prieš mane gausybė įspūdžių apie svetimą gyvenimą; neapsakomas turtingumas to gyvenimo paskandino mano sąmonę ir sugriovė jo rubežių linijas.

—Kodel,—paklausiau aš,—jūs Menni, iš masės įvairių mūsų žemės žmonių, kuriuos jūs sutikot laike ieškojimo, išsirinkot mane kaipo atsakantį asmenį, Žemės reprezentuotoją?

—Rinkimo medžiaga nebuvo labai didelė,—atsakė jis.—Jon privalėjo įeiti tik reprezintuotojai mokslinio revoliucinio sociolizmo; visi kiti pasauliniai supratimai yra labai tolimi nuo mūsų pasaulio.

—Tegu būna taip. Bet tarp proletarų, kurie sudarė bazę ir svarbiausią jėgą mūsų judėjimo, ar jus negalėjot lengviau rasti to, ko jums reikėjo?

Su Netti pagelba aš išlaikiau ir nugalėjau šį krizį. Bet ar pats krizis nebuvo pastiprintas ir padidintas per tą didelį jausmą, per tą švelnumą dalyvavime, kuris yra paprastas protinio darbo žmonėms? Ar gal gamtai, primityviškesnei, mažai komplikuotai, bet organiškai stabilizuotai ir tvirtai, viskas yra lengviau, perėjimas nėra toks žiauriai nesveikas? Ar gal mažiau apsišvietusiam proletariatui būtų ne tiek sunku įeiti į naują gyvenimą, į aukštesnį gyvenimą? Kadangi nors jie privalėtų daugiau mokintis iš pradžių, tačiau jie mažiau privalėtų persimokinti, o tas tikrumoje yra labai sunku . . . Aš maniau, kad taip. Ir aš galvojau, kad Menni apsiriko darydamas planą, kreipdamas svarbiausią domę į kultūros laipsnį, bet ne į kultūriškas jėgas jos išsivystymui.

Sekantį kartą manąsiąs dvasines jėgas sulaužė pats charakteris tos kultūros, į kurį aš bandžiau įeiti: mane spaudė jo aukštumas, tvirtumas sąryšių su draugija, švarumas ir aiškumas tarp žmonių santykių. Sternio kalba, kuri žiauriai išreiškė visišką nelygumą tarpe dviejų gyvenimo tipų, buvo tik priežastis, tik paskutinis pastumėjimas, kuris mane metė į tą tamsią bedugnę, į kurią galingai ir neatsispiriančiai mane vedė skirtumas tarp mano vidujinio gyvenimo ir visų visuomeniškų sąlygų fabrike, šeimynoj ir santykiuose su mano draugais. Ir iš naujo, ar nebuvo tas skirtumas daug tvirtesnis ir aštresnis tiktai man, revoliucionieriui—intelektualui, kuris visada išpildydavo devynias dešimtąsias savo darbo, ar sąlygose vienapusio su draugais—pažįstamais—rolėje jų mokytojo ir vado ir aplinkybėse mano asmeniško atsidalinimo nuo visų kitų? Man rodos, kad tas yra teisybė ir aš maniau, kad Menni privalėtų pakartoti savo bandymą, bet jau kitoj kryptyj . . .

Ir paskiau man liko tas, kas radosi tarpe dviejų nenusisekimų, kas davė man energijos, kas dar ir dabar pavelina man daryti išvadas apie tą kovą. Tas buvo Netti meilė.

Bet be jokių užginčyjimų, Netti meilė buvo nesusipratimas, klaida jos prakilnios ir ugningos vaizduotės. Bet ta klaida paaiškėjo kaipo galima,—tą niekas negali užginčyti ir niekas jos nepakeis. Tas yra del manęs užtikrinimas apie pasekmingą susiartinimą dviejų pasaulių, apie jų būsimą susivienyjimą į vieną pasaulį, nematytai gražų ir harmoningą.

O aš pats . . . bet čionais negali būti jokių išvadų. Naujas gyvenimas nebus man pasiekiamas, o seno aš jau nenoriu: aš jam daugiau nepriklausau nei savo mintimis nei jausmais. Išėjimas yra visai aiškus.

Jau yra laikas baigti. Mano pažįstamąsis laukia manęs sode, štai yra jo signalas. Rytoj mes abu būsim gana toli nuo čionais, ant kelio į ten, kur gyvenimas verda ir bėga per savo kraštus, kur yra taip lengva prašalinti tą neapkenčiamą rubežių tarpe praeities ir ateities. Atsimatymo Verner, senas geras drauge.

Iš Daktaro Vernerio laiško, Rašyto Literatui Mirskiui

(Laiškas be datos—matomai del Vernerio susimaišymo).

Kanuolių garsai jau senai užsibaigė, bet jie beperstojo vežė sužeistuosius. Didžiausia jų dalis buvo ne milicininkai ir ne kareiviai, bet ramūs gyventojai, buvo daug moterų ir net vaikų; jie visi buvo lygūs prieš šrapnielius. Į mano ligoninę, kuri buvo labai artimoj distancijoj nuo kovos lauko, jie gabeno beveik vien tik milicininkus ir kareivius. Daugybė žaizdų, padarytų granatomis ir šrapnieliais, darė baisų įspūdį net man, senam gydytojui, kada tai per kiek metų dirbusiam prie chirurgiškos specialystės. Bet virš visų tų baisumų plaukiojo ir viešpatavo tik vienintėlis švelnus jausmas, tik vienintėlis linksminantis žodis—"pergalė"

Ji buvo pirma mūsų pergalė veikmingoj didelėj kovoj. Bet visiems yra gana aišku, kad ta pergalė išriš dalyką. Pėstininkai

TORONTE

ALDLD 162 KUOPA UŽGYRĖ INICIATYVINĮ KOMITETĄ IR NUTARĖ SIŲSTI DIDELĘ DELEGACIJĄ

Toronto, Birželio 16.—Vakar vakare įvyko ALDLD 162 kuopos susirinkimas, kuriame buvo užgirtas iniciatyvinis Kanados Lietuvių Kongreso šaukimo komitetas ir nutarta darbuotis, kad pasiuntus pilną skaičių delegatų.

Buvo skaitytas laiškas iš suvienyto fronto komiteto, kuris kviečia visų Toronto organizacijų valdybų konferenciją pasitarimui Kanados Lietuvių Kongreso ir vietinių reikalų sutvarkymo klausimu. Valdybų konferencija įvyks birželio 29, 6 Denison.

Draugas Keveža išdavė raportą iš Daily Clarion vajaus. Kuopa sukėlė $120.00. Iš tos sumos darbininkės $56.61.

Nutarta pasiųsti pasveikinimus trečio ir ketvirto rajono konferencijoms.

Pranešimas Siuvėjams

Šiuomi pranešame, kad lietuvių suknelių siuvėjų susirinkimas įvyks birželio 24 dieną, trečiadieny, 8 valandą vakare, 346 Spadina Ave., unijos name—Labor Lyceum.

Šis susirinkimas bus tuomi svarbus, kad jame bus svarstoma Kanados Lietuvių Kongreso klausimas.

Kita, bus užtvirtinimas ar perrinkimas delegato į Join Council.

Draugai, kreipkit domės į šį taip svarbų susirinkimą ir skaitlingai atsilankykite. Jei turite kokių nesusipratimų, ateikite taipgi ir praneškite ant susirinkimo, kur bus galima išdiskusuoti savo kalboj.

Būtinai reikalinga priduoti antrašus, nes daugelis draugų ir draugių yra pakeitę gyvenamas vietas, o nepranešę.

Valdyba

KDAL Lietuvių Skyriaus Narių Domei

Kanados Darbininkų Apsigynimo Lygos Lietuvių Skyriaus narių susirinkimas įvyks birželio (June) 23 dieną, antradieny, 8 valandą vakare, 6 Denison.

Visus narius ir simpatikus kviečiame atsilankyti. Šis mitingas bus labai įdomus, kadangi bus išduotas raportas apie šios organizacijos vedimą naują taktiką apgynime darbininkų. Suraskite liuoso laiko ateiti ant susirinkimo ir išgirskite raportą.

Valdyba

Pranešimas

Šiuomi pranešu, kad Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. D-jos 1-mos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 20 dieną birželio, šeštadienį, 8 val. vakare, 6 Denison Ave. Visi draugai ir draugės, neskiriant ir aplikantus, kviečiami punktualiai atsilankyti.

Šis patvarkymas laikyti susirinkimus šeštadieniais yra kuopos nutartas ir jis bus per visą vasaros sezoną, kad duoti pragą draugams-ėms dalyvauti piknikuose ar šiaip išvažiavimuose sekmadieniais, kurių apsčiai yra pas Toronto lietuvius vasaros sezonui užėjus.

J. P.
1-mos kp. sekretorius....

Toronto Jaunuolių Sporto Grupė

Pereitą šeštadienį turėjo pirmą sporto pamoką. Sekanti pamoka atsibus šeštadieny, birželio 20 d., 10 val. ryte, 6 Denison salėje. Mylintieji lavintis sporto jaunuoliai ateikite laiku. Ateidami į sporto pamokas, pasiimkite valgio pietums ir popiečiams, taipgi pasiimkite maudymosi drabužius. Pamokoms pasibaigus važiusime į maudynes Woodbine.

Trokas išeis 12 val. dieną nuo 6 Denison Ave. Paprašykite tėvelių pinigų apsimokėjimui už nuvažiavimą ir grįžimą. Suauge irgi ateikite, sykiu nuvažiuosite pasimaudyti.

* * * * *

Sportas yra sveikatos budavotojas, kūno lavintojas. Kaip žmogaus protas nelavintas yra nesugabus, taip nelavintas kūnas nepalaiko tiek sveikatos ir grožio išvaizdos, kiek gali palaikyti esant lavintam.

Žmogaus sveikata, tai didžiausias turtas. Sveikame kūne sveikas ir protas. Sporto nejvertina tas, kas jo nepažįsta. Dr. Kaškiaučius patarimuos labai dažnai matome rekomenduojant sportą ir suaugusiems žmonėms, sako: "Pabėgiok, pasilankstyk, žagrę pastatyk, kūlių persiversk" ir t.t. Tai vis sportas, kūno mankštinimas, prašalinimas daugelio ligų, atgavimas energijos. Be abejonės jaunuoliams sportas neša dar didesnę naudą, negu suaugusiems, senesniems žmonėms.

J. Broga

Padėkos Žodis

Toronto, Ont., Birželio 14.—Draugė Paužienė ir draugas Naujokas pridavė man aukų $19.30, kuriuos jie surinko tarpe Toronto lietuvių. Vėliau dar draugas Dominiko įteikė man $1.00. Todel aš labai dėkavoju draugei ir draugui už pasidarbavimą ir tiems draugams ir draugėms, kurie aukavote, atjausdami mane sunkioj valandoj.

Aš dabar jaučiuosi daug geriau ir ateityje, kuomet būsiu pasveikęs, bus daug smagiau darbuotis, nes žinosiu, kad draugai neužmirš ir manęs.

Taip pat turiu išreikšti padėkos žodį draugams Kaptainiams ir draugui Baurui, kurie rūpinosi manimi, kuomet aš išėjau iš ligoninės ir dabar.

Už visą tą gerą, ką man draugai padarėte, aš pasižadu vėl aktyviai dalyvauti darbininkiškame judėjime, kai tik aš pasveiksiu.

A. Galinaitis

NEW METHOD LAUNDRY PAKEITĖ MINTĮ

Toronto, Birželio 13. — New Method Laundry bosai, norėdami sulaužyti darbininkų streiką, buvo užsimoję išsipirkti leidimą uždrausti pikietuoti (Injunction) Spic and Span valymo ir prosinimo dirbtuvėles, kurios priklauso New Method Laundry kompanijai, bet atsisakė to žygio.

Priežastis to esanti ta, kad Spic and Span vedėjas prisiekęs, kad tos dirbtuvės nieko bendro neturinčios su New Method Laundry, o darbininkų teisėjas prirodė, kad turi. Teisėjas buvo priverstas ištirti. Vieton leisti tyrinėti, bosai atsisakė injunctiono.

New Method Laundry (skalbykla) darbininkai streikuoja jau penkta sąvaitė.

TORONTIEČIAI LABAI NEMANDAGŪS

Toronto, Birželio 15.—Toronto gelžkelio stotyje buvo sustojęs del parodos didžiulis naujos rūšies garvežis. Iš 35,000 atsilankiusių pasižiūrėti 200 įdreskė į garvežio šonus savo pavardžių pirmąsiąs raides. Reikėsią daug pinigų užlyginimui. Tuo tarpu Londone jis būsiąs labai negražus žmonėms pasižiūrėti, nes visas suraižytas.

IŠSIVEŽĖ DEŠIMTĮ, O PARSIVEŽĖ TIK SEPTYNIS

Toronto, Birželio 14. — Kaip pasirodo, tai daug vaikų turėti yra didelis klausimas. Viena torontietė sukėlė didelį triukšmą Toronte pareikšdama, kad į pikniką išsivežusi 10 vaikų, o namo parsivežusi tik septynis. Tik kai paaiškino,kad ji juos visus turėjusi ant gatvėkario namo važiuojant, tuomet suprasta kame dalykas ir policija pradėjo ieškoti. Paaiškėjo, kad trys vaikai pravažiavo namus delto, kad negalėjo išeiti iš gatvėkario del didelio susikimšimo. Vėliau jie patys sugrįžo namo. Vyriausias buvo 10 metų, o jauniausias 6.

FRANCIJOS DARBININKAI NEPASIDUOS FAŠIZMUI

Madridas, Birželio 13.—Bulių imtynių arenoj Saragossa mieste įvyko darbininkų protesto mitingas prieš fašistus, kurie rengėsi nuversti suvienyto fronto valdžią septyniose provincijose. 40,000 žmonių dalyvavo mitinge. Mitinge buvo darbininkų net iš Madrido ir Barcelonos.

Kalbėjo Komunistų Partijos, Socialistų Partijos ir jaunimo atstovai.

Jose Diaz, generalis Komunistų Partijos sekretorius, kalbėjo apie partijos darbą suvienyto fronto budavojime. Largo Caballero, socialistų vadas, pareiškė, kad reikalinga organizuoti Darbininkų Susivienyjimą visose dirbtuvėse, kad būti prisirengus atmušti fašistų pastangas nuversti suvienyto fronto valdžią. Abu kalbėtojai nurodė į fašistų pastangas septyniose provincijose nuversti suvienyto fronto valdžią.

Fašistai organizavosi revoliucijai, bet buvo pastebėti ir suvienyto fronto valdžia su darbininkų pagelba jų planus ištaškė. Aišku, jie vėl organizuosis ir darimčiau, todel ir reikalinga didesnės vienybės tarpe darbininkų ir jų partijų, kalbėjo Socialistų ir Komunistų partijų atstovai.

Kantoniečiai Reikalauja Karo Prieš Japoniją

Kanton, Chinija, Birželio 14.—Generolas Chen Chi-tang, Kwantung valdžios galva ir pietinės Chinijos armijos vadas, reikalavo suvienyti visas Chinijos jėgas ir kovoti prieš Japonijos kariškas jėgas, kurios lenda vis gilyn ir gilyn į šiaurinę Chiniją.

Jis griežtai užginčyjo primetimus, kad jis norįs nuversti Chang Kai-sheko valdžią, Nankinge.

Jo armija iš 200,000 kareivių Kantono valdžios įsakymu laikinai sulaikyta ties Hengkow, Hunan provincijoj. Kantono valdžia vedanti pasitarimus su Chian Kai-sheku. Sako, kad Chiang Kai-shekas nenorįs praleisti tos armijos ir kariauti prieš Japoniją. Chiang Kai-shekas turįs sutraukęs 175,000 kareivių ant kelio pietinės Chinijos armijai.

100,000 ŽMONIŲ DALYVAVO PRIESJAPONINĖSE DEMONSTRCIJOSE

Hong Kong, Birželio 13. — Pietvakarinėj Chinijoj įvyko didelės priešjaponinės demonstracijos, kuriose dalyvavo 100,000 žmonių .

Peiping, Birželio 13.—Studentai ir kiti Peipingo gyventojai surengė didelę demonstraciją, į kurią policija šaudė iš revolverių. Daugelis studentų sumušta.

ANGLIJA LEIDŽIA SOVIETAM BUDAVOT LAIVYNĄ

Londonas, Anglija, Birželio 12.—Anglijos ir Sovietų Sąjungos atstovų pasitarime laivyno sutarties sudarymo klausimu Anglija sutiko leisti Sovietų Sąjungai statyti tokį laivyną Rytiniuose vandenyse, kokio reikalinga, kad Sovietų laivynas lygintųsi su Japonijos.

Taip pat Anglija sutiko nereikalauti jokių informacijų apie laivyno dydį Rytuose. Anglija reikalauja duoti jai žinoti apie SSRS planus europiniuose vandenynuose.

Sutartis taipgi leidžia Sovietams peržengti kovo 25 dieną padarytą sutartį, kuri apribojo laivynų jėgas, jei SSRS sužinos, kad Japonija peržengia tuos rubežius. (Minėta sutartis padaryta tarp Anglijos, Francijos ir Sovietų Sąjungos, Japonija nepasirašė).

WINNIPEGO BEDARBIAI PRIEŠ SUPLAINES

Winnipeg, Birželio 12. — Pavieniai bedarbiai Winnipege griežtai reikalauja, kad vietoj suplainių būtų duadami vočeriai, už kuriuos bedarbiai galėtų nusipirkti tokį maistą, kokio jie pageidauja, arba maitintis restaurantuose. Jie davė provincialei valdžiai vienos sąvaitės laiką išpildymui to reikalavimo.

Kadangi ta sąvaitė užsibaigė, tai bedarbiai nutarė boikotuoti suplaines.

Provincialė valdžia per laikraščius reikalauja iš visuomenės, kad ji neremtų tų bedarbių ir jų planuojamų aukų rinkliavų. Bedarbiai išleido lapelius atmušimui tų atakų.

18,000 ŽMONIŲ PARĖMĖ WINNIPEGO BEDARBIUS

Winnipeg, Birželio 14.—Nežiūrint visokių valdžios atsišaukimų ir policijos bauginimų. Winnipego bedarbiai gavo aukų iš 18,000 žmonių, kuomet jie pereitą šeštadienį surengė aukų rinklavą. Tai didelis pritarimas bedarbių kovoms už panaikinimą suplainių.

Juodasis Legijonas Degino Komunistų Namus

Detroit, Birželio 11.—Beteisiant Juodojo Legijono narius siūlas privedė prie Detroito automobilių industrijos durų. Surasta, kad Packard ir Dodge šnipai yra Juodojo Legijono nariai.

Frank Rice, Packard Motor Car Company atstovas tyrinėjimo komisijoj, ir trys kiti iškėlė, kad Juodasis Legijonas turįs namų degintojų eskadronus. Šio eskadrono užduotis deginti namus visų įtariamų komunistų Detroito ribose.

Clarence Frye, buvęs policmanu Detroite, dabar Dodge furmanas, Albert Swanson ir Roy Hopner patvirtino tokio eskadrono buvimą.

Mrs. Margaret Dean, kuri sakosi esanti Daytono Dean žmona, kuris prisipažino nužudęs Charles Poole, pareiškė, kad Juodasis Legijonas planavęs ir kunigą Coughlin nužudyti, vien todel, kad jis katalikų kunigas. Legijonas turįs sau už tikslą nuvalyti Suvienytas Valstijas nuo katalikų vadų.

Laukiama Atakos Iš Federalės Valdžios Pusės

Edmonton, Birželio 10.—Albertos valdžia numažino palukanas ant provincijos skolų iš 2½%. Šis patvarkymas palečia $160,000,000. Nepadaryta išimties ir iš federalės valdžios skolintiems $10,000,000.

Tai pirmas toks atsitikimas Kanados istorijoj, kad valdžia numažintų palukanas, mokamas kapitalistams už skolintus pinigus. Delto manoma, kad Ottawos ponai sukelsią skandalą.

Incidentas prasidėjo taip: Albertos valdžiai reikėjo pinigų. Aberhartas prašė federalės valdžios, bet ta atsisakė be tikro skolinti: ji reikalavo, kad Aberhartas finansinius reikalus pavestų federalės valdžios kontrolei. Aberhartui atsisakius sutikti su tais reikalavimais federalės valdžios finansų ministeris atsisakė skolinti. Nerasdamas kitos išeities Aberhartas nukirto palukanas ant skolų iš 2½%.

Japonija Kolektyvizuos Ūkius Mandžurijoj

Shanghai, Birželio 10.—Japonijos generolai Mandžurijoj ketinginsią tam tikrų apylinkių ūkininkus suvaryti į kolektyvus, kad sudaryti geresnes sąlygas pagaminimui daugiau duonos armijos.

"Mandžurijos prekybos ir industrijos ministerija išrinks šimtį kaimų, po vieną kaimą kiekvienoj provincijoj, tikslu vesti kolektyvę ūkininkavimo sistemą," patvarkymas sako.

Nežiūrint to, kad SSRS pašai daug priverkė del SSRS kolektyvų "nepasisekimų," tas dabar ir jie pamėgdžioja SSSR.

Tel. PL 9659 Gyv. CR 0

J. M .Rosenfeldas
LIETUVIS ADVOKATAS
Atlieku visus teismų patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius. kt.
20 James St. E. Kambar.
MONTREAL, QUE.

Kanados Darbininkų Apsigynimo Lygos Naudai
PIKNIKAS
Birželio (June) 21 Dieną, Sekmadienį, Prie Draugo Masio Farmos, Westone
Šokiai, Žaidimai, Lenktynės ir Gėrimai

Užkviečiame visus Toronto lietuvius skaitlingai atsilankyti. Pakvėpuosite tyru oru, susieisite su savo draugais ir pažįstamais. Taipgi paremsite materialiai Kanados Darbininkų Apsigynimo Lygą, kuri rūpinasi politiniais kaliniais ir jų šeimynomis, kurie sėdi kalėjimuose už Kanados darbininkų reikalus.

Trokai pradės vežti nuo 11 val. ryto, nuo Gore-Vale Ave.

PASTABA: Šis piknikas yra rengiamas ne tarptautiniai, kaip buvo anksčiau pranešta, bet vien lietuvių skyriaus, kadangi rusų ir čekoslavakų skyriai rengia atskirai.

Rengėjai

HAMILTONO IR APYLINKĖS LIETUVIŲ DOMEI
ALDLD (HAMILTONO) 113 KUOPA RENGIA DIDELĮ
PIKNIKĄ
SEKMADIENĮ, BIRŽELIO 21 DIENĄ
ANSLEY WOODS PARKE

Piknikas bus linksmas ir įvairus. Tarp kitko bus kalbėtojas. Draugas J. Yla, Kanados Veikiančio Komiteto narys, kalbės **Suvienyto Fronto ir Kanados Lietuvių Kongreso** klausimu. Tai labai svarbus klasimas.

Kviečiame visus Hamiltono ir apylinkės lietuvius skaitlingai atsilankyti.

Pradžia 1 valandą po pietų.

Rengėjai

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per DOMINION TICKET OFFICE
143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 63
Seniausia ir patinkamiausia šipkarčių kontora. Gyvuoja per 18 metų. Šipkartes, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.
S. Heifetz, menedžeris

P. DENNIS
Lietuvis siuvėjas, valytojas ir dažytojas. Siūtų, kautų ir suknelių francūziškas valymas ir suprosinimas 59 centai. Siūtų prosinimas 35 c. Skribelių valymas 50 c. Darbą paimam iš namų ir pristatom į namus.
397 Queen Str. W., Toronto Tel.: WAverley 5771

palinko į mūsų pusę. Perėjimas į mūsų pusę ištisų pulkų su artilerija—tas yra aiškus ženklas. Paskutinis teismas jau prasidedėjo. Nuosprendis nebus gailestingas, bet teisingas. Jau nuo senai artinos laikas užbaigti . . .

* * * * *

Į mano ligoninę apie pietus jie atvežė Leonidą. Jis turėjo vieną pavojingą žaizdą krutinėj ir šiaip keletą mažų žaizdelių, beveik įdrėskimų. Dar nakčia jie išėjo su "granadieriais" į tą miesto dalį, kuri buvo okupuota priešo; planas susidėjo iš to, kad jie privalėjo per keletą narsių atakų sukelti priešo pusėj alarmą ir paniką. Jis pats sudarė šį planą ir jis save proponavo jo išpildymui. Kaipo žmogus, daug čion dirbęs praeityje ir gerai žinąs visas miesto gatveles, jis galėjo išpildyti tą narsų pasiryžimą geriau, negu kiti. Jioms pasisekė pasiekti su savo granatomis vieną priešo batarėją ir nuo stogo jie išekspliodavo keletą dėžių su granatomis. Laike panikos jie nušoko nuo stogo žemyn, sugadino kanuoles ir išekspliodavo likusias granatų dėžes. Čionais Leonidas gavo keletą mažų žaizdelių. Paskiau laike greito atsitraukimo jie staigiai susitiko priešo būrį raitelių. Leonidas perdavė komandą Vladimirui, kuris buvo jo adjutantas, o jis pats su dviemis paskutinėmis granatomis įslinko į artimiausius vartus ir pasislėpė tamsumoje, o tuotarpu kiti traukėsi atgal energingai atsišaudydami. Jis praleido pro šalį didelę dalį priešo būrio ir metė pirmą granatą į oficierių, o antrą į artimiausį būrį priešo raitelių. Visas būris betvarkėj išlakstė ir mūsiškiai sugrįždami paėmė Leonidą, kuris buvo sunkiai sužeistas atskalos, jo paties mestos granatos. Jie atnešė jį į mūsų priešakinę liniją dar prieš aušrą ir jį perdavė mano globon.

Man pasisekė tuojau išimti granatos skeveldrą, bet plaučiai buvo sužeisti ir situacija buvo gana rimta. Aš paguldžiau ligonį kaip galima geriau ir patogiau, bet aš suprantamai negalėjau duoti jam pilno ramumo, kuris buvo jam labai reikalingas. Išaušus dienai kova vėl atsinaujino, mes jos ūžėsį labai gerai girdėjom ir neramus žingeidumas jos epizodų padidino karščio stovį pas Leonidą. Kada jie pradėjo atnešti kitus sužeistus, jis susijaudino dar daugiau ir aš buvau priverstas pagal galimybę jį izoliuoti apstatydamas jo lovą uždangomis, kad jis negalėtų matyti naujų žaizdų.

* * * * *

Ant keturių valandų po pietų kova buvo užbaigta ir jos rezultatai buvo jau aiškūs. Aš buvau užimtas apžiūrėjimu ir paskirstymų sužeistųjų. Tada vienas iš mano pagelbininkų padavė man vizitinę kortelę to asmens, kuris keletas sąvaičių tam atgal prašė per laišką informuoti apie Leonido sveikatos stovį ir kuris asmeniškai atlankė mane po Leonido pabėgimo. Jis privalėjo aplankyti jį su mano rekomenduojamu laišku peržiūrėjimui jo rankraščio. Kadangi ta moteriškė beabejonės buvo jo artima draugė ir matomai gydytoja, todel aš pakviečiau ją į mano ligoninės kabinetą. Kaip ir praeitą sykį, kada aš ją mačiau, jį turėjo tamsią uždangą, kuri aklinai užmaskavo jos veidą.

—Ar Leonidas yra pas jus?—paklausė ji, nesveikindama manęs.

—Taip, — atsakiau aš, — bet jūs neprivalot sudrumsti jo ramumo, nes jo žaizda yra gana pavojinga, tačiau aš manau, kad jis pasveiks.

Ji greitai ir budriai davė man eilę klausimų, išaiškinimui ligonio stovio. Paskiau ji pareiškė, kad ji norinti būtinai matyti Leonidą.

—O ar negalės tas pasimatymas jo sujaudinti?—prieštaravau aš.

—Beabejonės taip,—atsakė ji, —bet tas atneš jam daugiau naudos, negu kenksmingumo. Aš tą užtikrinu jums.

Jos balsas buvo gana labai kategoriškas ir patikėtinas. Aš jaučiau, kad ji yra tikra savąja kalba, todel aš negalėjau jai atsakyti. Mes nuėjom į tą kambarį, kur gulėjo Leonidas, ir aš jai ženklu parodžiau, kad jį eitų už uždangų, o aš pasilikau pas gretimą lovą, kurioje gulėjo kitas rimtai sužeistas draugas, kurį aš visviena turėjau apžiūrėti. Aš norėjau girdėti kalbą su Leonidu.

Įeidama tarp uždangų pakėlė tą šidrą, kuris dengė jos veidą. Jos šešelis buvo matomas per ploną audeklinį uždangalą ir aš galėjau pastebėti, kaip ji pasilenkė ant ligonio.

—Maska . . .—silpnai pratarė Leonidas.

—Tavo Netti!—atsakė ji ir kiek švelnumo ir glamonėjimo buvo tuose dviejuose žodžiuose, pasakytuos tykiu, meliodingu balsu; mano sena širdis sudrebėjo krūtinėje ir ji buvo paliesta iki skausmo to linksmaus atjautimo. ....

Ji padarė kokį tai tvirtą judėsį su ranka, tarsi ji būtų atsegiojusi kalnierių ir man pasirodė, kad ji numetė nuo savęs kepurę su tuo juodu uždangalu, o paskiau dar arčiau prisilenkė prie Leonido. Kokią minutę buvo tylu.

—Tad aš mirsių?—pamažu prakalbėjo jis su klausančiu tonu.

—Ne, Lenni, gyvenimas yra priešaky mūsų. Jūsų žaizda nėra mirtina ir net nėra pavojinga . . .

—O žmogžudystė?—ištarė jis su liguistu neramumu.

—Tas buvo liga, mano Lenni. Būk ramus, ta įtekmė didelio skausmo niekados netrukdys mums būti drauge kelyje prie mūsų didelio bendro tikslo. Mes pasieksim jį, mano Lenni . . .

Vaitojimas išsiveržė iš jo burnos, bet tas vaitojimas nebuvo nuo skausmo. Aš nuėjau, nes aš persitikrinau apie savo ligonį tą, ko man reikėjo, o toliau slaptai klausyti nepritiko ir nebuvo verta. Po keletos minučių nepažįstamoji vėl atėjo pas mane.

—Aš pasiimsių Leonidą pas savę, — pareiškė ji. — Leonidas pats to nori ir gydymui sąlygos pas mane yra daug geresnės, negu čionais. Todel jūs galit būti ramus. Du draugai laukia apačioje: jie parveš jį pas mane. Įsakykit tik duoti neštuvus.

Aš negalėjau ginčytis: tikrumoj mūsų ligoninėj buvo gana nepakenčiamos sąlygos. Aš paklausiau, kur ji gyvena,—tas buvo visai arti,—ir aš nusprendžiau ant rytojaus nueiti pas ją atlankymui Leonido. Du darbininkai atėjo ir saugiai jį gabeno neštuvų išnešė.

Prierašas Padarytas Sekantį Dieną

Leonidas ir Netti dingo be pėdsakų. Tik ką aš aplankiau jų namus: durys atdarytos, kambariai tušti. Ant stalo didelis salione, kuriame vienas laikas bai didelis langas buvo visai sudaras, aš radau laišką, adresuotą man. Jame buvo parašyta drebančia ranka tik keletas žodžių:

"Likit sveiki draugai. Iki pasimatymo.

"Jūsų Leonidas"

Keistas dalykas—aš nejaučiau jokio neramumo. Aš jaučiau labai nuvargęs po tų kraujuotų dienų; aš mačiau daug kraujo, daug kentėjimų, kuriems aš negalėjau pagelbėti; aš iki soties mačiau paveikslus naikinimo ir griovimo, bet sieloje yra tas pakėlė didžiaugsmas ir šviesa.

Viskas, kas blogiausia, kas užpakalyje. Kova buvo ilga ir sunki, bet pergalė bus mūsų.

Nauja kova bus jau drąsesnė lengvesnė . . .

(THE WORKERS' WORLD
The Lithuanian Workers' Weekly
Published by the "Darbininkų Žodis" Publishing Association, 184 Spadina Ave., Box 31, Toronto, Ont., Canada

Nr. 26 (125)

SEKCIJA

Kauno Darbininkai Kovoja Su Policija

POLICIJA 1-NĄ DARBININKĄ NI LAIKĖ DABININKO LA

Laike Streiko Policija Suareštavo 400 Darbininkų

Kaunas, Birželio 19.—Vakar policija suareštavo 400 darbininkų, kuomet Kauno fabrikų darbininkai išėjo vienos valandos streikan protestuodami prieš policijos brutalumą.

Viename Kauno fabrike darbininkas nudėjęs fabriko savininką laike ginčo del algos, pranešimas sako. Paskui tas darbininkas nusižudęs.

Kauno darbininkai surengę masinį šiuosio darbininko laidotuvės. Policija brutaliai užpuolusi tų laidotuvių ir vieną darbininką nušovusi, 19 sužeidusi. Suimti keli ir policistai.

Prieš tokį policijos brutalumą Kauno darbininkai paskelbė vienos valandos streiką, per kurį ir buvo areštuota 400 darbininkų.

Šis įvykis parodo, kokioj padėtyj gyvena Lietuvos liaudis. Ir nieko stebėtino žmogaus negali pasidaryti.

ATMETĖ TREKERIŲ APELIACIJĄ PRIEŠ ĮKALINIMĄ

Regina, Birželio 16.—Vyriausias provincijos teisėjas Sir Frederick Haultain atmetė trekerių apelianciją prieš žemesnio teismo nuosprendį, kuriuomi jie buvo pasmerkti kalėjiman, pavyzdžiui, Stevens ir Mottle po 17 mėnesių, Wheeler 18, kiti po mažiau.

Teisėjas dar pridėjo, kad bausmė per maža buvo priteista.

Trekerių bylą vedė Reginos Priešų Apsigynimo Komitetas, kuris veikė visam Kanados darbininkų judėjimui.

FRANCIJOJ YRA JAU 175,000 KOMUNISTŲ

Paryžius, Birželio 19. — Didžiausia politinė organizacija Francijoj šiandien yra Komunistų Partija, pareiškė draugas Marcel Gitton, sekretorius.

Komunistų Partijos narių skaičius siekiąs jau 134,000. Tuo pačiu laiku yra 41,000 jaunųjų Komunistų. Tokių būdu, viso komunistų Francijoj yra 175,000.

Partija turi 72 atstovus seime, 36 senate.

Austrijos Socialistų Vadas Otto Bauer Sovietų Sąjungos Konstit

Maskva, Birželio 19. — Otto Bauer, Austrijos socialistų vadas, bendradarbiaudamas su Sovietų Sąjungos valstiečių laikraščio, Izvestijos, korespondentu, pareiškė, kad naujos Sovietų Sąjungos konstitucijos paskelbimas padarė "didelį įspūdį į viso pasaulio darbininkus."

"Tas rodo," jis pareiškė, "kad proletariatas į savo rankas galią ne su tikslu sutverti naują privilegijuotą klasę, bet sunaikinęs kapitalistinėj visuomenėj esančią privilegiją."

"Tas vienas dalykas jam nepadaro, tai kad jis nematąs konstitucijoj atsižvelgtų teisių formaliai naujoms politinėms partijoms. Bet jis suprantąs, kad to padaryti dabar negalima esą būtinai reikalingi dideliems revoliucijos laikams.

"Bet aš e tiškas per maršavimas ir tiems pa mams praš "Nežiūrint saulio prole rinį prirody diktatūra n mokratiją, b atsiekimui a tijos laipsni

"Tokiuo l talistų klasė tines teises tų, kad pala vimą, Soviet gana stiprų liui ir daug gimo sudra klasės vienyl